

**Ziņojums par nozaru politiku virzību
Zviedrijas prezidentūrā un plānoto attīstību
Spānijas prezidentūrā**

(2009.gada jūlijs – 2010.gada jūnijs)

Rīga
2010.gada 28.janvāris

SATURS

Ievads	4
--------------	---

1. Latvijas darbības izvērtējums Latvijai prioritārajos jautājumos Zviedrijas prezidentūras laikā (01.07.2009. – 31.12.2010.).....6

1.1. Lisabonas līgums, ES institucionālie jautājumi, ES ikgadējā budžeta procedūra	6
1.2. Lisabonas stratēģija pēc 2010.gada – ES2020 stratēģija	8
1.3. ES Kohēzijas politikas reforma	9
1.4. Klimata pārmaiņas, t.sk., oglekļa noplūdei pakļauto nozaru noteikšana	10
1.5. Austrumu partnerība	12
1.6. ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam	13
1.7. Enerģētikas drošība	13
1.8. Finanšu sistēmas uzraudzības reforma	15
1.9. Stokholmas programma tieslietās un iekšlietās	16
1.10. ES budžeta pārskatīšana	18
1.11. Kopējās zivsaimniecības politikas reforma un zvejas kontroles sistēmas reforma	19
1.12. Mazāk labvēlīgo apvidu noteikšanas kritēriju pārskatīšana	20

2. Informācija par Latvijas valsts prioritātēm Spānijas prezidentūras laikā (01.01.2010. – 30.06.2010.).....22

2.1. ES2020 stratēģija (Lisabonas stratēģijas pēctece)	22
2.2. ES Kohēzijas politikas nākotne	24
2.3. Klimata pārmaiņas (starptautisko un ES līgumu ieviešana, ES lomas stiprināšana pasaulē, klimata pārmaiņu finansēšanas ES iekšējā sloga sadale).....	25
2.4. Kopējās lauksaimniecības politikas nākotne	28
2.5. Latvijas kandidatūras virzīšana Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes (BEREC) biroja izvietojumam Latvijā.....	30

3. Informācija par Latvijai būtiskiem starpnozaru jautājumiem Spānijas prezidentūras laikā (01.01.2010. – 30.06.2010.).....33

3.1. ES budžeta pārskatīšana	33
3.2. Lisabonas līguma ieviešana un ES institucionālie jautājumi	34
3.3. Enerģētikas rīcības plāns 2010.-2014.gadam	36
3.4. TEN-E instrumenta pārskats	37
3.5. Iekšējās drošības stratēģija	39
3.6. Darba laika direktīvas grozījumi	40
3.7. TEN – T instrumenta pārskats	41
3.8. Universālā pakalpojuma direktīva	43
3.9. Vides kvalitāte (Integrētais rūpnieciskais piesārņojums, Elektrisko un elektronisko atkritumu apsaimniekošana, Biocīdo produktu laišana tirgū)	45
3.10. Kopējās zivsaimniecības politikas reforma	48

Pielikums. Citu aktuālu Eiropas Savienības darbākārtības jautājumu virzība Zviedrijas prezidentūras laikā un plānotā attīstība Spānijas prezidentūras laikā (01.07.2009.-30.06.2010.)

1. Aizsardzības ministrijas kompetences jautājumi
2. Ārlietu ministrijas kompetences jautājumi

3. Ekonomikas ministrijas kompetences jautājumi
4. Finanšu ministrijas kompetences jautājumi
5. Iekšlietu ministrijas kompetences jautājumi
6. Izglītības un zinātnes ministrijas kompetences jautājumi
7. Kultūras ministrijas kompetences jautājumi
8. Labklājības ministrijas kompetences jautājumi
9. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas kompetences jautājumi
10. Satiksmes ministrijas kompetences jautājumi
11. Tieslietu ministrijas kompetences jautājumi
12. Veselības ministrijas kompetences jautājumi
13. Vides ministrijas kompetences jautājumi
14. Zemkopības ministrijas kompetences jautājumi

Ievads

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 185.⁵ pantu reizi pusgadā Ministru prezidents vai cits viņa pilnvarots Ministru kabineta loceklis ziņo Saeimai par valdības paveikto un iecerēto turpmāko darbību Eiropas Savienības (turpmāk - ES) jautājumos. Šī uzdevuma izpildei Ārlietu ministrija sadarbībā ar nozaru ministrijām ir sagatavojusi informatīvo ziņojumu par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto attīstību Spānijas prezidentūras laikā.

No 2009.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim ES Padomes prezidējošās valsts funkcijas veica Zviedrija. Šis ES bija institucionāliem jautājumiem nozīmīgs laiks – darbu uzsāka jaunievēlētais Eiropas Parlamenta (turpmāk – Parlaments) sastāvs, Eiropas Komisijas (turpmāk – Komisija) priekšsēdētāja amatā atkārtoti tika apstiprināts Žozē Manuels Barrozu, pēc Īrijā notikušā atkārtotā referendumā par Lisabonas līgumu un nacionālās ratifikācijas procedūras noslēgšanas Čehijā līgums stājās spēkā. 19.oktobra Eiropadomē jaunizveidotajā Eiropadomes priekšsēdētāja amatā tika apstiprināts Hermans van Rompejs, savukārt par ES Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos tika iecelta Ketrīna Eštone. Lisabonas līguma ieviešana būs Spānijas prezidentūras prioritārā darbības joma. Šajā laikā tiks apstiprināts gan jaunais Komisijas sastāvs, gan pieņemts lēmums par Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību, kā arī tiks palielināts Parlamenta deputātu skaits atbilstoši 2008.gada decembra un 2009.gada jūnija Eiropadomes lēmumiem.

Zviedrijas prezidentūras laikā daudz uzmanības tika veltīts Eiropas ekonomikas atveseļošanai. Šo pasākumu ietvaros tika virzīta finanšu sektora uzraudzības sistēmas reforma, kas paredz jaunu Eiropas institūciju izveidi finanšu sektora pārraudzībai gan makro, gan mikro līmenī. Tāpat vienošanās ir panākta arī par fiskālo stimulu pakāpeniskas samazināšanas principiem dalībvalstu ekonomikas atveseļošanai un pakāpenisku atteikšanos no valdību īstenotajiem ārpus kārtas atbalsta pasākumiem finanšu sektorā. Tika uzsāktas debates par ES2020 stratēģijas prioritārajām darbības jomām, lai jauno stratēģiju varētu apstiprināt 2010.gada jūnija Eiropadomē.

Spānijas prezidentūras mērķis ir nostiprināt Eiropas ekonomikas atveseļošanu. Šajā nolūkā plānots padziļināt dalībvalstu sadarbību nodokļu jomā, kā arī veikt pasākumus iekšējā tirgus darbības uzlabošanai. Joprojām aktuāli jautājumi būs ES darbība G 20 ietvaros, atteikšanās no valsts atbalsta finanšu sektorā un valsts finanšu ilgtspējas nodrošināšana, balstoties gan uz kopīgiem kritērijiem, gan ņemot vērā katras valsts individuālo finanšu situāciju.

Ieguldījums diskusijām par ES ekonomisko un sociālo modeli, kā arī citiem ES darba kārtībā aktuāliem jautājumiem tiks saņemts arī no Pārdomu grupas, kurai līdz 2010.gada jūnijam jāiesniedz valdību vadītājiem ziņojums par ES nākotni 2020.-2030.gadam.

Viena no Zviedrijas prezidentūras prioritātēm bija nodrošināt vienotu ES pozīciju ANO Klimata pārmaiņu konferencei, kas no 2009.gada 7. līdz 18.decembrim notika Kopenhāgenā. ES interesēs bija panākt globālu un juridiski saistošu vienošanos par pasaules klimata režīmu pēc 2013.gada, t.sk., gan par mērķiem un pasākumiem emisiju ierobežošanai, gan par atbilstošu tehnoloģiskā un finanšu atbalsta sistēmu attīstības valstīm, lai veicinātu to ieguldījumu globālo klimata mērķu sasniegšanā. Kopenhāgenas konferencē panāktā politiskā vienošanās ir būtisks solis, lai juridiski saistošu vienošanos par nākotnes klimata politiku varētu noslēgt līdz šī gada beigām. Spānijas prezidentūras laikā notiks Kopenhāgenas konferences rezultātu izvērtēšana un ES nostājas precizēšana.

Š.g. martā plānots apstiprināt ES Enerģētikas rīcības plānu 2010.-2014.gadam. Tas noteiks sektora attīstības stratēģiju atbilstoši Lisabonas līgumam un Kopenhāgenas

konferences rezultātiem, īpašu uzmanību pievēršot energoapgādes drošībai un jaunu tehnoloģiju attīstībai.

Viena no Zviedrijas prezidentūras prioritātēm bija jaunā Daudzgaļu programma tieslietās un iekšlietās - Stokholmas programma, kas tika apstiprināta 2009.gada decembra Eiropadomē. Tās centrālie elementi ir indivīdu tiesību ievērošana, dalībvalstu sadarbības stiprināšana noziedzības apkarošanā, kopīgas patvērumu sistēmas izveide līdz 2012.gadam u.c. Turpmāk plānots darbs pie programmas rīcības plāna sagatavošanas, kā arī Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakta ieviešanas izvērtēšana.

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpas stiprināšanai Spānijas prezidentūra virzīs jautājumu par ES pievienošanās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai. Notiks darbs pie Lisabonas līgumā paredzētās Eiropas pilsoņu iniciatīvas ieviešanas, kas paredz ES pilsoņu tiesības nākt klajā ar likumdošanas priekšlikumiem.

Tāpat lielu nozīmi Spānijas prezidentūra piešķir visa veidu diskriminācijas novēršanai atbilstoši 2010.gada tematiskajam novirzienam nabadzības un sociālās atstumtības izskaušanai, īpašu uzmanību pievēršot dzimumu līdztiesības veicināšanai.

2009.gada oktobra Eiropadomē tika apstiprināta ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam, kam jāklūst par nozīmīgu instrumentu gan Baltijas jūras reģiona ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanai, gan reģiona konkurētspējas un integrācijas stiprināšanai kopējā ES telpā.

Tāpat Zviedrija strādāja pie ES lomas stiprināšanas pasaulē, veicinot ES iesaisti starptautisku krīzes situāciju noregulēšanā, organizējot septiņas augstākā līmeņa tikšanās sadarbības veicināšanai ar stratēģiskajiem partneriem – Dienvidāfriku, Brazīliju, ASV, Indiju, Ķīnu, Krieviju un Ukrainu, kā arī strādājot pie iniciatīvām gan ārējās un drošības politikas, gan tirdzniecības un attīstības sadarbības politikas ietvaros.

Arī Spānija, izmantojot gan esošos, gan jaunus sadarbības formātus, plāno attīstīt ciešākas attiecības ar trešajām valstīm dažādos pasaules reģionos, īpašu uzmanību pievēršot attiecību padziļināšanai ar Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstīm, kā arī Āfrikas un Vidusjūras reģiona valstīm. Tāpat tās redzeslokā būs Eiropas drošības un aizsardzības politikas aktualitātes, kā arī starptautiskās saistības bada un nabadzības novēršanā attīstības sadarbības politikas ietvaros. Ņemot vērā Lisabonas līguma stāšanās spēkā, Spānijas prezidentūras darbs ārējo attiecību jomā notiks ciešā sadarbībā ar Eiropadomes priekšsēdētāju un ES Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos.

Turpinot Zviedrijas prezidentūras aizsākto darbu, Spānijas prezidentūra strādās arī pie ES paplašināšanās procesa, nodrošinot kontinuitāti esošajās iestāšanās sarunās ar Horvātiju un Turciju, kā arī izvērtēs iespēju uzsākt iestāšanās sarunas ar Islandi.

Ziņojuma 1.nodaļā iekļauts pārskats par paveikto valsts prioritārajos un būtiskos starpnozarju jautājumos Zviedrijas prezidentūras laikā.

2.nodaļā atspoguļotie prioritārie jautājumi un 3.nodaļā ietvertie būtiskie starpnozarju jautājumi Spānijas prezidentūras laikā ir apstiprināti 2009.gada 14.decembra Vecāko amatpersonu sanāksmē ES jautājumos.

Ziņojuma pielikumā iekļauta informācija par citiem aktuāliem ES darba kārtības jautājumiem, kas tiks virzīti Spānijas prezidentūras laikā un būs ministriju darba kārtībā.

Ziņojums sagatavots, balstoties uz ministriju sniegto informāciju.

1. Latvijas darbības izvērtējums Latvijai prioritārajos jautājumos Zviedrijas prezidentūras laikā (01.07.2009. – 31.12.2009.)

1.1. Lisabonas līgums, ES institucionālie jautājumi, ES ikgadējā budžeta procedūra

Zviedrijas prezidentūras laikā ES dalībvalstis turpināja Lisabonas līguma ratifikācijas procesu. Ar 2009.gada 18.-19.jūnija Eiropadomes lēmumu Īrijai tika piešķirtas juridiskās garantijas, ka Lisabonas līgums neskar tās nodokļu politiku, tradicionāli īstenoto abortu aizlieguma politiku un neitralitātes politiku. Vienlaicīgi lēmumā noteikts, ka tas stājas spēkā dienā, kad spēkā stāsies Lisabonas līgums un ka tas tiks noformēts protokola formā un pievienots ES pamatlīgumiem pie pirmās iespējas (ar nākamo kādas valsts pievienošanās ES līgumu). Ņemot to vērā, Īrija sarīkoja atkārtotu referendumu par Lisabonas līgumu 2009.gada 2.oktobrī. Tā rezultāts bija pozitīvs, un Īrija varēja pabeigt Lisabonas līguma ratifikācijas procesu.

2009.gada 29.-30.oktobra Eiropadomē ES valstu un valdību vadītāji vienojās, ka Čehijas Republika var pievienoties Apvienotās Karalistes un Polijas Republikas protokolam (30.protokols par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu Polijai un Apvienotajai Karalistei)¹, kas pievienots Lisabonas līgumam, un ka šī protokola noteikumi tiktu attiecināti arī uz Čehijas Republiku. Šāda pievienošanās protokolam tiks ratificēta atbilstoši dalībvalstu konstitucionālajām tradīcijām pie pirmās iespējas. Šāda vienošanās sekoja pēc tam, kad oktobra sākumā Čehijas prezidents paziņoja, ka vēlas nodrošināt Čehijai izņēmumu no ES Pamattiesību hartas, lai izslēgtu tās piemērojamību ar atpakaļejošu datumu. Šāda izņēmuma nepieciešamība tika saistīta ar pēckara regulējumu attiecībā uz īpašumiem Čehijā. Vienlaicīgi 2009.gada 3.novembrī Čehijas Konstitucionālā tiesa noraidīja iesniegto atkārtoto konstitucionālo sūdzību par Lisabonas līguma atbilstību Čehijas konstitūcijai, tādējādi atzīstot Lisabonas līguma atbilstību Čehijas konstitūcijai. Šajā pašā dienā Čehijas prezidents parakstīja Lisabonas līguma ratifikācijas dokumentu.

Lisabonas līguma ratifikācijas process tika pilnībā pabeigts 2009.gada 13.novembrī, kad kā pēdējā no ES dalībvalstīm ratifikācijas dokumentu Itālijas Ārlietu ministrijā deponēja Čehijas. Lisabonas līgums stājas spēkā 2009.gada 1.decembrī.

Zviedrijas prezidentūra atjaunoja diskusijas par Lisabonas līguma ieviešanas jautājumiem. 2009.gada 29.-30.oktobra Eiropadomē tika pieņemts zināšanai progresa ziņojums par sagatavošanās darbiem saistībā ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos un apstiprināts ziņojums par vadlīnijām Eiropas Ārējās darbības dienestam (turpmāk - EĀDD). Vēl viens progresa ziņojums par sagatavošanās darbiem saistībā ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos tika pieņemts zināšanai 2009.gada 10.-11.decembra Eiropadomē. Zviedrijas prezidentūras laikā tika risināti arī sekojoši jautājumi, kas saistīti ar Lisabonas līguma ieviešanu – Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes sadalīšana divās atsevišķās padomēs (Vispārējo lietu padome un Ārlietu padome), brīvības, drošības un tiesiskuma telpas (iekšlietu un tieslietu) darba grupas, jaunais Eiropadomes reglaments, jaunais ES Padomes reglaments.

¹ Eiropadomes secinājumiem pievienots protokols par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu Čehijas Republikai, kas nosaka: (1) Čehijas Republikas tiesības pievienoties 30.protokolam par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu Polijai un Apvienotajai Karalistei; (2) 30.protokola nosaukums tiek papildināts ar vārdiem „Čehijas Republika”; (3) protokols iekļaujams Līguma par Eiropas Savienību un Līgumā par Eiropas Savienības darbību pielikumā. AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 6 attīstību Spānijas prezidentūrā.

Ņemot vērā Lisabonas līguma ratifikācijas procesa pabeigšanu ES dalībvalstīs, Zviedrijas prezidentūra 2009.gada 19.novembrī rīkoja neformālo Eiropadomi ar mērķi vienoties par kandidātiem ES augstajiem amatiem – Eiropadomes priekšsēdētājs, Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos un ES Padomes ģenerālsēdētājs. Eiropadomē dalībvalstu valstu un valdību vadītāji vienojās par sekojošiem kandidātiem ES augstajiem amatiem:

1. Eiropadomes priekšsēdētājs – Hermans van Rompejs (Herman Van Rompuy). Apstiprināts amatā 2009.gada 1.decembrī. Uzsāka pilnā apjomā pildīt savas funkcijas ar 2010.gada 1.janvāri. Mandāts līdz 2012.gada 31.maijam ar iespēju tikt pārvēlētam vēl vienu reizi.
2. Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos – Ketrīna Eštone (Catherine Ashton). Amata pilnvaras līdz Komisijas 2009.-2014.gadam pilnvaru termiņa beigām 2014.gada 31.oktobrī. Šobrīd apstiprināta kā Augstā pārstāve un ar 2010.gada 1.janvāri uzsāka pilntiesīgi pildīt Ārējo attiecību padomes (ES Padomē) vadīšanas funkcijas. Kā Komisijas priekšsēdētāja vietniece ir pakļauta noklausīšanās procedūrai Parlamentā (2010.gada janvārī), un balsojums par jauno Komisijas sastāvu plānots 2010.gada 9.februārī.
3. ES Padomes ģenerālsēdētājs – Pjērs Debuasjē (Pierre de Boissieu). Ieņems amatu uz turpmākajiem 18 mēnešiem, t.i., līdz dienai pēc 2011.gada jūnija Eiropadomes. Saskaņā ar 2009.gada 15.decembra dalībvalstu Pastāvīgo pārstāvju komitejas (COREPER) lēmumu, pamatojoties uz neformālās Eiropadomes vienošanos, pēc tam šo amatu ieņems Vācijas pārstāvis Uve Korsepiuss (Uwe Corsepius).

Latvija ir gandarīta par Lisabonas līguma ratifikācijas procesa noslēgšanos ES dalībvalstīs un tā spēkā stāšanos. Lisabonas līgums dod nepieciešamo pamatu turpmākai demokrātiskākai, efektīvākai un caurskatāmākai ES darbībai gan iekšēji, gan ārēji, lai risinātu ES pilsoņiem būtiskus jautājumus. Latvija atzinīgi vērtē Zviedrijas prezidentūras darbu pie jautājumiem, kas saistīti ar Lisabonas līguma ieviešanu. Tāpat esam gandarīti par apstiprinātajām vadlīnijām EĀDD izveidei un par vienošanos, ka Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, strādājot pie priekšlikuma lēmumam par EĀDD, jābalstās uz apstiprinātajām vadlīnijām. Latvija ir arī gandarīta par apstiprinātajām personālijām ES augstajiem amatiem. Personāliju izvēlē tika ņemts vērā līdzsvars starp mazajām un lielajām ES dalībvalstīm, līdzsvars starp konkrēto kandidātu reģionālo un politisko piederību, dzimumu līdztiesība, kā arī personas profesionālo iemaņu atbilstība konkrētajam amatam. Eiropadomes priekšsēdētāja amatam Latvija virzīja bijušo Latvijas Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, tomēr viņa neguva nepieciešamo dalībvalstu atbalstu.

2009.gada 1.decembrī tika panākta vienošanās ar Parlamentu par pārejas noteikumiem, kas piemērojami ES budžeta procedūrai Lisabonas līguma ieviešanas rezultātā. Vienošanās attiecas uz budžeta procedūras kalendāru, budžeta grozījumiem un apropriāciju pārvirzīšanu. Šī vienošanās būs spēkā līdz brīdim, kamēr attiecīgi grozījumi tiks veikti Finanšu regulā un tiks pieņemts jaunais daudzgadu Finanšu ietvars.

Lisabonas līgums ir nesis izmaiņas ES budžeta procedūrā, jo Padome un Parlaments lēmumus par visiem ES budžeta jautājumiem, t.sk., budžeta grozījumiem un apropriāciju pārvirzīšanu, pieņems kopīgi. Tādēļ sagaidāms, ka diskusijām par šiem jautājumiem tiks veltīts vairāk laika nekā līdz šim.

1.2. Lisabonas stratēģija pēc 2010.gada – ES2020 stratēģija

Zviedrijas prezidentūras laikā turpinājās Latvijas nacionālās Lisabonas programmas pasākumu īstenošana atbilstoši programmā noteiktajam laika grafikam. 2009.gada 15.oktobrī Latvija iesniedza Komisijai ikgadējo Ziņojumu par progresu Latvijas nacionālās Lisabonas programmas īstenošanā, kas tika apstiprināts Ministru kabinetā 2009.gada 13.oktobrī.

Latvijas prioritārie darbības virzieni Latvijas nacionālās Lisabonas programmas mērķu sasniegšanai līdz 2010.gadam bija saistīti ar makroekonomiskās stabilitātes nodrošināšanu, zināšanu un inovāciju stimulēšanu, investīcijām un darbam labvēlīgas un piesaistošas vides veidošanu, nodarbinātības veicināšanu, izglītības un prasmju uzlabošanu. Turpinās darbs pie uzņēmējdarbības potenciāla, īpaši MVU, uzlabošanas, kā arī pie nodarbinātības veicināšanas, izceļot iekļaujoša darba tirgus izveidi un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstīšanu un pilnveidošanu.

Zviedrijas prezidentūras laikā tika likti pamati Lisabonas stratēģijas pēc 2010.gada veidošanā. Diskusijas par šo jautājumu notika Ekonomikas un finanšu lietu ministru padomē, Konkurētspējas ministru padomē, Vides ministru padomē un Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomē. Paralēli diskusijas notika arī citos forumos, piemēram, 2009.gada 10.–11.novembrī, Gēteborgā, Zviedrijā norisinājās augsta līmeņa konference „Kopējā izaugsme ilgtspējīgai Eiropai”, kuras laikā tika diskutēts par Lisabonas stratēģijas izaugsmei un nodarbinātībai pēc 2010.gada ieviešanu vietējā un reģionālā līmenī.

Minēto Ministru padomju redzējums par Lisabonas stratēģiju pēc 2010.gada kalpoja kā ieguldījums 11.decembra Eiropadomes secinājumu sagatavošanā un uzsver, ka esošā Lisabonas stratēģija bijusi lietderīga, lai izveidotu pamatu Eiropas konkurētspējas stiprināšanai un strukturālu reformu sekmēšanai. Vienlaikus, domājot par jauno stratēģiju, ir vajadzīga jauna pieeja un ir jāņem vērā krīzes ekonomiskā un sociālā ietekme, sabiedrības novecošanās, pieaugošās nevienlīdzības un klimata pārmaiņu radītie pārbaudījumi. Tāpat secinājumos tiek norādīts, ka, lai turpinātu uzlabot konkurētspēju un palielinātu ES ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu, politika būtu jāpārorientē uz ilgtermiņa reformām.

Latvija formulēja savas intereses katrā no diskusiju forumiem, lielāku uzsvāru cenšoties likt uz Latvijas ekonomiskajai attīstībai atbilstošu Lisabonas stratēģiju. Latvijas viedoklis sanāksmēm tika formulēts, balstoties uz Ekonomikas ministrijas 2009.gada 25.maijā sagatavoto sākotnējo pozīciju par Lisabonas stratēģijas nākotni pēc 2010.gada, kas ataino vispārēju viedokli par jaunās stratēģijas izaicinājumiem, iespējamām prioritātēm, pārvaldības un īstenošanas mehānismu, komunikāciju ar sabiedrību u.c. aspektiem.

Paralēli Zviedrijas prezidentūras rīkotām debatēm dažādos ES Padomes formātos, nozīmību jautājumam par Lisabonas stratēģijas pēcteci pievērsa arī Komisija. 2009.gada 24.novembrī Komisija nāca klajā ar savu redzējumu par Lisabonas stratēģiju pēc 2010.gada jeb ES 2020 stratēģiju un nodeva to publiskai apspriešanai ES dalībvalstu nacionālām un reģionālām iestādēm, nevalstiskajam sektoram, sociālajiem partneriem un citiem interesentiem.

Komisija šajā dokumentā pauž viedokli, ka stratēģijas mērķis ir izveidot ilgtspējīgu sociālā tirgus ekonomiku, uzmanību fokusējot uz šādām 3 darbības jomām: 1) izaugsmi balstīt uz zināšanu ekonomiku (ilgtspējīgu izaugsmi radīt ar zināšanu, tehnoloģiju un inovāciju palīdzību); 2) bezdarba un sociālās atstumtības mazināšana (radīt “jaunas un zaļas” darba vietas, mūžizglītība, uzņēmējdarbības attīstīšana); 3) radīt konkurētspējīgu zaļo ekonomiku (ieviest jaunās tehnoloģijas,

efektīvāk izmantot resursus, t.sk., enerģiju). Kā vienu no ES 2020 stratēģijas īstenošanas instrumentiem Komisija uzsver iekšējā tirgus potenciāla atraisīšanu (veselības pakalpojumu tirgus izveide, darbaspēka mobilitāte, utt.).

Latvijā debates par Komisijas izstrādāto ES 2020 stratēģiju noritēja īsi pirms sabiedriskās apspriedes termiņa beigām - 14.janvārī. Tās organizēja Ekonomikas ministrija, un tajās piedalījās Lisabonas stratēģijas īstenošanās iesaistītās ministrijas, nevalstiskās organizācijas un sociālie partneri; diskusiju rezultātā tapušais viedoklis š.g. 19.janvārī tika nosūtīts Komisijai.

1.3. ES Kohēzijas politikas reforma

Esošais Kohēzijas politikas mērķis ir veicināt ekonomisko un sociālo kohēziju ES, mazinot būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un mazāk attīstīto reģionu atpalicību. Lisabonas līgums pievienoja Kohēzijas politikas mērķiem arī teritoriālās kohēzijas dimensiju. Tas ES politiku veidotājiem un īstenotājiem rada jaunus izaicinājumus, jo jau tuvāko gadu laikā ir nepieciešams panākt dalībvalstu vienotu izpratni par šī koncepta vietu Kohēzijas politikā pēc 2013.gada, kā arī tā ieviešanas un finansēšanas aspektiem.

Paralēli šīm debatēm, Zviedrijas prezidentūras laikā dalībvalstu ekspertu līmenī tika turpinātas debates par Kohēzijas politikas nākotni pēc 2013.gada. Pamats šādām savlaicīgām diskusijām ir gan gaidītās, bet vēl nenotikušās ES budžeta pārskatīšanas debates, gan plaši ES līmenī apspriestais jautājums par Kohēzijas politikas efektivitāti un finansējuma reālo ietekmi uz izaugsmi.

Lai turpinātu debates par Kohēzijas politiku pēc 2013.gada un šīs politikas iespējamajām reformām, Zviedrijas prezidentūra izveidoja Augsta līmeņa ekspertu darba grupu, kuras mērķis ir apspriest jautājumus un idejas, kuras paustas profesora *Fabrizio Barca* ziņojumā par Kohēzijas politikas reformu (ziņojums tapis pēc Komisijas pasūtījuma), Komisijas sagatavotajā orientācijas ziņojumā par Kohēzijas politikas nākotni, Komisijas konsultāciju dokumentā par stratēģiju ES2020 u.c.

Lai definētu Latvijas intereses Kohēzijas politikā pēc 2013.gada un nodrošinātu izvērstu un argumentētu Latvijas viedokli par šo jautājumu, Finanšu ministrija sadarbībā ar Ārlietu ministriju un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju sagatavoja Latvijas nacionālo pozīciju par Kohēzijas politikas nākotni. Tā tika saskaņota un apspriesta ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem un apstiprināta Ministru kabineta 2009.gada 29.septembra sēdē (tuvāk skat. 2.2. nodaļā). Pozīcijā paustās Latvijas intereses tika paustas 2009.gada 2.oktobra un 3.decembra Augsta līmeņa darba grupā par ES Kohēzijas politikas nākotni.

Latvijas intereses attiecībā uz Kohēzijas politiku pēc 2013.gada skatāmas ciešā kontekstā ar gaidāmo ES budžeta pārskatu (tuvāk skat. 3.1. nodaļā), kā arī šī gada jūnijā apstiprināmo ES 2020 stratēģiju (tuvāk skat. 2.1. nodaļā).

Tāpat pagājušajā pusgadā, gatavojoties augsta līmeņa konferencei „Kohēzijas politika un teritoriālā attīstība” 2009.gada 10.-11.decembrī Zviedrijā, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija sadarbībā ar Finanšu ministriju un Ārlietu ministriju aktualizēja Latvijas nacionālo pozīciju par teritoriālo kohēziju, kas tika apstiprināta Ministru kabinetā 2009.gada 29.septembrī.

Latvija teritoriālo kohēziju izprot kā horizontālas vadlīnijas (pamatprincipu kopumu) visu ES reģionu ilgtermiņai un koordinētai attīstībai, kas vērsta uz reģionu līdzvērtīgu dzīves kvalitātes standartu un pamatpakalpojumu pieejamības nodrošināšanu iedzīvotājiem, īpašu uzmanību pievēršot vājāk attīstītajiem reģioniem, lai paaugstinātu to konkurētspēju. Saskaņā ar pozīciju minētajam konceptam nebūtu

jāmaina ES budžeta finansējuma piešķiršanas nosacījumi (t.sk., mērķi un atbilstības kritēriji).

1.4. Klimata pārmaiņas, t.sk., oglekļa noplūdei pakļauto nozaru noteikšana

Zviedrijas prezidentūras laikā aktīvi tika turpināta ES nostājas gatavošana ANO Klimata pārmaiņu konferencei 2009.gada 7.-18. decembrī Kopenhāgenā, Dānijā. Konferencē ietvaros bija paredzēts panākt vienošanos par pasaules klimata politiku pēc 2012.gada, nosakot pasākumus klimata pārmaiņu ierobežošanai (siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai), adaptācijai (piemērošanās nenovēršamajām klimata pārmaiņām), zemu emisiju tehnoloģiju attīstībai un jaunattīstības valstu efektīvam finansiālam atbalstam. ES nostāja tika izstrādāta, pamatojoties uz 2009.gada 28.janvārī publicēto Komisijas paziņojumu „Kopenhāgenas sarunu mērķis – visaptverošs nolīgums par klimata pārmaiņām” un 2009.gada 10.septembrī publicēto Komisijas paziņojumu „Palielināt starptautisko finansējumu klimata pārmaiņu jautājumiem. Eiropas apsvērumi saistībā ar Kopenhāgenas vienošanos”.

Zviedrijas prezidentūras laikā darbs notika par starptautiskajās sarunās problemātiskākajiem jautājumiem: emisiju samazinājuma saistības pēc 2012.gada, noteiktā daudzuma vienību uzskaitē, mežsaimniecības nozares ietekmes uz emisijām uzskaitē, starptautiskās aviācijas un jūras transporta emisiju samazināšana, starptautiskā klimata finansējuma sistēma un ES ieguldījums tajā, kā arī ES finanšu sloga iekšējā sadale.

ES nostāja Kopenhāgenas konferencē tika apspriesta vides, finanšu, ārlietu ministru sanāksmēs, kā arī oktobra Eiropadomes sanāksmē. Atbilstoši situācijai Kopenhāgenas sarunās, ES pozīcija tika precizēta decembra Eiropadomē.

Pretēji ES interesēm, Kopenhāgenas konferencē neizdevās panākt juridiski saistošu vienošanos par nākotnes klimata politiku, taču tika pieņemta zināšanai vispārīga politiska deklarācija – Kopenhāgenas vienošanās (Copenhagen Accord). Tā dod pamatu turpmākām diskusijām un ir stratēģiski labāks iznākums iepretim nesabalansētam un neambiciozam nolīgumam, kas neietvertu ES būtiskos elementus – visu pasaules valstu iesaisti turpmākā emisiju samazināšanā un atbilstošas finanšu arhitektūras izveidi, īpaši periodā pēc 2012.gada. Kopenhāgenas klimata pārmaiņu konferences rezultātus vides ministri apsprieda 2009.gada 22.decembrī, uzsverot, ka 2010.gadā nepieciešams turpināt darbu pie juridiski saistošas starptautiskas vienošanās.

Latvijas skatījumā ir būtiski panākt tādu starptautisko vienošanos, kura ietvertu pietiekoši ambiciozas prasības emisiju samazināšanas jomā pēc iespējas lielākam valstu lokam, arī jaunattīstības valstīm. Tas sekmētu ES uzņēmumu konkurētspēju un novērstu risku to pārvietošanai uz trešajām valstīm (t.s. oglekļa noplūdes).

Otrs Latvijai būtiskākais jautājums ir finansiālā atbalsta mehānisms klimata politikas pasākumiem (emisiju samazināšana, tehnoloģiju attīstība, adaptācija klimata pārmaiņām), jo īpaši - pamatprincipi finansiālā sloga pārdalei. ES finansiālā sloga iekšējā pārdalē nepieciešams ņemt vērā valstu maksātspēju, ekonomisko situāciju un atbildību par radīto emisiju apjomu. Nepieciešams arī rast atbilstošus risinājumus attiecībā uz 2008.-2012.gada periodā neizmantotajām emisijas vienībām un mežsaimniecības ietekmes uz emisijām uzskaiti.

Latvijas nacionālā pozīcija par ES nostāju Kopenhāgenas konferencē apstiprināta 2009.gada 22.septembra Ministru kabineta sēdē. Papildus tam, Vides un Finanšu ministrija sadarbībā ar Zemkopības, Satiksmes un Ekonomikas ministriju

regulāri aktualizēja Latvijas pozīciju atbilstoši progresam ES iekšējās diskusijās un starptautiskajās sarunās. Latvijas pozīcija par atsevišķiem starptautiskās klimata politikas aspektiem apstiprināta, gatavojoties kārtējām Eiropadomes, Vides, Ekonomikas un finanšu lietu un Vispārējo lietu un ārlietu padomes sanāksmēm.

Latvija piedalījās ES neformālajā līdzīgi domājošo valstu viedokļu koordinācijā un veica divpusējas konsultācijas ar Prezidentūru un Komisiju, sevišķi attiecībā uz noteiktā daudzuma vienību pārnesi, mežsaimniecības ietekmes uz emisijām uzskaiti un ES finanšu sloga iekšējo sadali. Latvijas interešu skaidrošanā un citu valstu pozīciju apzināšanā tika iesaistītas Latvijas vēstniecības ārvalstīs. Latvijas delegācija Ministru prezidenta vadībā piedalījās Kopenhāgenas konferencē; iespēju robežās Latvija piedalījās arī iepriekš notikušajās starptautisko sarunu sesijās Bonnā un Barselonā.

Līdz šim ES ietvaros panāktās vienošanās atbilst Latvijas interesēm. Tajās pausta nostāja, ka emisiju samazināšanas saistības jāuzņemas gan attīstītajām valstīm, gan jaunattīstības valstīm atbilstoši to iespējām. Saglabāts ES viedoklis, ka ES gatava līdz 2020.gadam samazināt emisijas par 30%, ja salīdzināmas saistības uzņemsies citas attīstītās valstis un ieguldījumu dos arī attīstītākās jaunattīstības valstis. Attiecībā uz finansiālā atbalsta mehānismu pēc 2012.gada noteikts, ka finansiālas saistības būtu jāuzņemas visām valstīm, izņemot vismazāk attīstītās.

Latvija konsekventi paudusi atbalstu nepieciešamībai diskutēt par ES finansiālo saistību iekšējo sadali starp dalībvalstīm. Rezultātā oktobra Eiropadomē dalībvalstis vienojās, ka mazāk turīgajām dalībvalstīm tiks piemērota iemaksu korekcija atbilstoši to ekonomiskajai situācijai un korekcijas mehānismu izstrādās īpaša darba grupa. Attiecībā uz agrīno finansējumu (2010.-2012.gads) Latvija uzstāja uz iemaksu brīvprātību, kas tika apstiprināts. Decembra Eiropadomē uz brīvprātības pamata Latvija apņēmas 2010.-2012.gadā sniegt kopējo ieguldījumu 30 000 eiro apmērā (10 000 eiro gadā).

2009.gada decembrī notika pirmā Prezidentūras draugu darba grupas sanāksme par ES iekšējā sloga sadales principiem, ņemot vērā mazāk turīgo ES dalībvalstu situāciju. Sākotnējās dalībvalstu diskusijās nebija vērojams nozīmīgs progress, daļēji tādēļ, ka tika gaidīts Kopenhāgenas konferences rezultāts. Latvija ir ieinteresēta, lai, lemjot par ES iekšējā sloga sadales mehānismu, par galveno kritēriju tiktu ņemts katras dalībvalsts IKP uz iedzīvotāju iepretim ES vidējam IKP uz iedzīvotāju, kas ir objektīvs risinājums, nosakot dalībvalsts maksātspēju.

Zviedrijas prezidentūras laikā ES ietvaros turpinājās darbs pie ES Klimata un enerģētikas tiesību aktu paketes ieviešanas. 2009.gada 24.decembrī tika pieņemts Komisijas lēmums par pārvietošanās riskam (oglekļa noplūdei) pakļautajām nozarēm starptautiskās vienošanās nepanākšanas gadījumā. Lai arī lēmums ietver tādas Latvijai svarīgas nozares kā cementa, tērauda un stikla ražošana, Latvija balsojumā atturējās. Riskam pakļauto nozaru sarakstā nav iekļauta ķieģeļu ražošanas nozare, lai gan saskaņā ar Komisijas izvērtējumu arī tā atbilst riskam pakļautas nozares kritērijiem.

2009.gada 2.pusgadā notika vairākas dalībvalstu ekspertu sanāksmes, lai izstrādātu Emisijas kvotu izsoļu regulu (jāapstiprina līdz 2010.gada 30.jūnijam) un noteiktu ES līmeņa harmonizētus īstenošanas noteikumus emisijas kvotu sadalei (jāapstiprina līdz 2010.gada 31.decembrim).

Ierobežoto cilvēkresursu un finansējuma dēļ ir ierobežotas iespējas piedalīties dažādos starptautiskā līmenī notiekošos procesos, kas apgrūtina Latvijas interešu efektīvu aizstāvību. Tādēļ esošo resursu mobilizācija un starpministriju dialoga uzlabošanās vērtējama pozitīvi un pilnā mērā būs nepieciešama arī Spānijas prezidentūras laikā, gatavojoties nākamajai ANO Klimata pārmaiņu konferencei

Mehiko šī gada beigās un ES līmenī, turpinot Klimata un enerģētikas paketes ieviešanu.

1.5. Austrumu partnerība

Austrumu partnerība (turpmāk – Partnerība) ir Austrumeiropas un Dienvidkaukāza valstu specifikai labāk piemērota ES politika, lai veicinātu Armēnijas, Azerbaidžānas, Baltkrievijas, Gruzijas, Moldovas, Ukrainas attīstību demokrātijas un labklājības virzienā. Šie mērķi atbilst arī vitālām Latvijas interesēm, tostarp, ekonomikas un drošības interesēm. Latvija vienmēr ir iestājusies par nepieciešamību veidot padziļinātas ES attiecības ar kaimiņvalstīm Austrumeiropā. Latvija īsteno arī aktīvu divpusēju sadarbību ar šīm valstīm un, iespēju robežās, sniedz tām attīstības palīdzību.

ES un sešu partnerības valstu vadītāji galotņu sanāsmē Prāgā 2009. gada 7. maijā vienojās par Partnerības elementiem, kas tika minēti kopīgajā deklarācijā. Latvijas interesēs bija, lai Zviedrijas prezidentūras laikā tiktu īstenoti iespējami vairāk konkrēti pasākumi Partnerības iedzīvināšanā.

Galveno darbu Zviedrijas prezidentūras laikā paveica Komisija, sagatavojot sanāsmes Partnerības daudzpusējās dimensijas 4 tematiskajās platformās¹. Divos kopīgo sanāsmju raundos tika sagatavoti un apstiprināti platformu darbības noteikumi, definēti katras platformas galvenie mērķi, kas kalpoja par pamatu rīcības programmu izstrādei. Tāpat tika saskaņoti konceptuālie dokumenti t.s. flagmanīnīciatīvām (rīcības ietvari platformu rīcības programmu izpildei) “Integrēta robežkontrolle”, “Dabas un cilvēku izraisīto katastrofu novēršana un sekas likvidācija”, „Atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem” u.c. Papildus tam, tika sagatavota Vispārējā institūciju attīstības programma Partnerības valstīs ar plānoto finansējumu 173,27 miljonu eiro apmērā. Institūciju attīstības programma ir īpaši aktuāla un nozīmīga, ņemot vērā, ka Partnerības valstu institūcijas būs atbildīgas par ES un partnervalstu līgumu ieviešanu.

Zviedrijas prezidentūras laikā tika pabeigtas ES procedūras, lai varētu uzsākt sarunas ar Moldovu par jauno līgumu (Asociācijas līgumu). Sarunas ir uzsāktas 2010.gada 12. janvārī. Ar Gruziju parakstīšanai tika sagatavots Līgums par vīzu atvieglojumiem un Atpakaļuzņemšanas līgums. Pēc iekšējo procedūru pabeigšanas ES, plānots, ka līgumi tiks parakstīti līdz 2010.gada vidum. Tāpat tika uzsākta mandātu gatavošana sarunām par jauniem (Asociācijas) līgumiem ar Gruziju, Armēniju, Azerbaidžānu. Diskusijas par Komisijas sagatavoto mandāta projektu notiek Padomē ekspertu līmenī.

Zviedrijas prezidentūras noslēgumā (8. decembrī) notika pirmā kopējā ES un Partnerības valstu ārlietu ministru sanāksme, kurā Komisija prezentēja ziņojumu par paveikto laika posmā pēc Prāgas samita un tika apstiprinātas rīcības programmas tematiskajās platformās. Ārlietu ministri vienojās nākamo sanāksmi organizēt 2010.gada otrajā pusē.

¹ Daudzpusējais ietvars paredz četras tematiskās platformas:

1. Platforma : ”Demokrātija, laba valsts pārvalde un stabilitāte”
2. Platforma: „Ekonomiskā integrācija un konverģence ar ES politikām”
3. Platforma: „Enerģētiskā drošība”
4. Platforma: „Cilvēku savstarpējie kontakti”

1.6. ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam

ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam (turpmāk – Stratēģija) mērķis ir koordinēt reģiona ES dalībvalstu, Baltijas reģionālās sadarbības organizāciju, finanšu institūciju, nevalstisko organizāciju un citu ieinteresēto pušu centienus līdzsvarotas Baltijas jūras reģiona attīstības veicināšanā. Stratēģijai ir izvirzīti četri galvenie uzdevumi, kuru risinājumam nepieciešama neatliekama rīcība reģiona līmenī: 1) veicināt ilgtspējīgu vidi reģionā; 2) kāpināt reģiona labklājību; 3) vairot reģiona pieejamību un pievilcību; 4) sekmēt reģiona drošību. Saskaņā ar šiem uzdevumiem Stratēģijas Rīcības plānā ir iekļautas 15 prioritātes, un katras prioritātes ietvaros - vairāki reģiona attīstībai nozīmīgi projekti īstenošanai (kopumā - ap 80 projektu).

Zviedrijas prezidentūras laikā Eiropadome pieņēma Stratēģiju, rosināja nekavējoties uzsākt tās īstenošanu un aicināja Komisiju ne vēlāk kā 2011.gada jūnijā ziņot Padomei par sasniegto progresu.

2009.gada 17.-18.septembrī Stokholmā notika Zviedrijas prezidentūras organizēta ES Eiropas lietu ministru konference par makroreģionālo politiku, kurā īpaši tika diskutēts par makroreģionālo politiku saistību ar nākamo Finanšu ietvaru.

2009.gada 20.oktobrī Varšavā Zviedrijas prezidentūra un Komisija rīkoja pirmo Stratēģijas nacionālo kontaktpersonu un Rīcības plāna prioritāšu koordinatoru sanākumi, kuras ietvaros notika viedokļu apmaiņa par Augsta līmeņa grupas izveidi, Rīcības plāna precizēšanu, prioritāšu koordinatoru lomu, finansējuma koordinēšanu, ziņošanu un ikgadējā foruma organizēšanu. Otrā Stratēģijas nacionālo kontaktpersonu un Rīcības plāna prioritāšu koordinatoru sanāksme notiek 2010.gada 20.janvārī Stokholmā.

Lai nodrošinātu Latvijas pilnvērtīgu iesaisti Stratēģijas Rīcības plāna īstenošanā, ir izveidots visaptverošs koordinācijas ietvars. Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 18.augustā apstiprināto nacionālo pozīciju Ārlietu ministrija īsteno nacionālā koordinatora funkcijas. Par Latvijas iesaisti katrā Rīcības plāna prioritātē ir atbildīga konkrēta nozares ministrija. Ministrijas ir aicinātas dialogā ar sociālajiem partneriem apzināt un virzīt īstenošanai Rīcības plāna ietvaros Latvijai nozīmīgus reģionālus sadarbības projektus savas nozares griezumā.

Nemot vērā, ka Latvijas valdība ir definējusi enerģētiku kā nozīmīgāko sadarbības prioritāti Stratēģijas ietvaros, Latvija kopā ar Dāniju ir uzņēmusies Baltijas jūras reģiona līmenī koordinēt sadarbību Stratēģijas Rīcības plāna 10.prioritātes ietvaros, kas paredz enerģētikas tirgus pieejamības, efektivitātes un drošības paaugstināšanu.

2009.gada 18.augustā ar Ministru kabineta rīkojumu tika izveidota darba grupa, kurā piedalās visas nozaru ministrijas un Latvijas Darba devēju konfederācija.

1.7. Enerģētikas drošība

2009.gada otrajā pusē Padomes aktivitātes enerģētikas nozarē koncentrējās divos pamatvirzienos: enerģētikas drošība un energoefektivitāte.

Enerģētikas drošības jomā Zviedrija turpināja Čehijas iesāktās aktivitātes, lai mazinātu ar gāzes piegādes pārtraukumu saistītos riskus un radītu nepieciešamos nosacījumus gāzes piegādes drošībai. Reaģējot uz 2009.gada janvāra Krievijas – Ukrainas gāzes krīzes sekām, 2009. gada 17. jūlijā Komisija nāca klajā ar priekšlikumu Parlamenta un Padomes Regulai par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem. Tā mērķis ir palielināt gāzes piegādes drošību, stimulējot ieguldīt līdzekļus starpsavienojumos. Noteikumi ir vērsti uz to, lai dabasgāzes uzņēmumi patērētājiem varētu piegādāt gāzi visā ES cik ilgi vien iespējams un bez ierobežojumiem valsts mērogā.

2009.gada 7.decembra Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomē dalībvalstis tika aicinātas izteikt viedokļus par projektā paredzēto dalībvalstu, Komisijas un tirgus dalībnieku lomu un atbildību sadalījumu, infrastruktūras un piegādes standartiem u.c. Par regulas priekšlikumu joprojām nav panākta vienošanās, tādēļ dalībvalstu diskusijas turpināsies. Politisko vienošanos par regulu plānots panākt maijā.

Latvijas sākotnējā pozīcija tika apstiprināta Ministru kabinetā 2009.gada 20.oktobrī. Latvija kopumā atbalsta Komisijas ierosmi radīt nepieciešamos gāzes piegādes drošības nosacījumus. Būtiskākās Latvijas intereses ir paredzēt t.s. „N-1 standarta”¹ ieviešanu gan valsts, gan reģionālā līmenī, paredzēt iespēju dalībvalstīm pašām izlemt par nepieciešamību nodrošināt pastāvīgu un drošu fizisko jaudu transportēt gāzi abos virzienos visos starpsavienojumos, kā arī izstrādāt vienotu un visām dalībvalstīm pieņemamu to patērētāju definīciju, kam ir garantēta gāzes piegāde aukstākajos ziemas periodos, t.sk., gāzes piegādes pārtraukuma gadījumā (t.s. aizsargātie patērētāji).

2009.gada 16.jūlijā Komisija publicēja priekšlikumu Padomes regulai par to, kā Komisijai paziņo par enerģētikas infrastruktūras investīciju projektiem ES. Projekts izveido efektīvu un praktisku kārtību, kādā Komisijai paziņo datus un informāciju par investīciju projektiem enerģētikas infrastruktūrā naftas, gāzes, elektroenerģijas un biodegvielu sektoros, kā arī par projektiem, kas saistīti ar šajos sektoros radušos oglekļa dioksīdu. Dalībvalstīm reizi divos gados būtu jāapkopo un jāziņo dati un informācija par investīciju projektiem, kas saistīti ar ražošanu, transportu un glabāšanu. Datu pieejamība ļaus ES līmenī analizēt ES enerģētikas infrastruktūras attīstību, noteikt iespējamus trūkumus, prognozēt energoapgādes attīstību, kā arī veicinās ES energosistēmas attīstības caurskatāmību.

Regulas projekts nav radījis būtiskas dalībvalstu pretrunas, un ir paredzama vienošanās par regulu 2010.gada 11.-12.marta Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomē. Pirmā lasījuma balsojums Parlamentā plānots februārī.

Latvija kopumā atbalsta Komisijas ierosmi izveidot vienotu sistēmu, pēc kuras Komisijai tiks sniegti dati un informācija par investīciju projektiem enerģētikas infrastruktūrā. Komisijas priekšlikums saskan ar Latvijas pārvades sistēmas operatoru ikgadējos novērtējuma ziņojumos ierosināto. Vienlaikus, Latvija norāda, ka jaunās prasības nedrīkst radīt lieku administratīvu ziņošanas slogu, ka nenotiks dublēšanās ar citos ES tiesību aktos noteiktām ziņošanas prasībām un ka tiks nodrošināta informācijas konfidencialitāte.

Zviedrijas prezidentūra sakrīta ar Baltijas starpsavienojumu plāna (turpmāk - BETSP) ieviešanas pirmo posmu, kura laikā Igaunijai un Lietuvai bija jāveic faktiskā elektroenerģijas tirgus atvēršana vismaz 35% apmērā. Šobrīd plāna ieviešana norisinās saskaņā ar 2009.gada jūnijā parakstīto Saprāšanās memorandu par BETSP. Atbilstoši plānam, Baltijas un Somijas ESTLINK I elektrokabeļa īpašnieki ir panākuši vienošanos arī par daļēju starpsavienojuma jaudas nodošanu izmantošanai uz tirgus principiem. 2009. gada beigās sācies darbs pie BETSP dabasgāzes tirgu un infrastruktūras sadaļas izstrādes.

Latvijas uzņēmumi ir pieteikušies vairākiem starpsavienojumu projektiem, pretendējot uz finansējumu no ES finanšu instrumentiem. 2008.gada nogalē apstiprinātā Eiropas ekonomikas atveseļošanās plāna ietvaros iesniegtie projekti² jau

¹ Shēma, kas nodrošina, ka papildus galvenajam gāzes piegādes avotam pastāv arī alternatīvais.

² Kurzemes loks: Rīgas TEC-2 savienošana ar apakšstaciju Imanta un augstsprieguma līnijas Grobiņa-Ventspils-Dundaga izbūve – 88,3 milj. EUR apmērā; AS „Latvijas Gāzes” kopīgs projekts ar AB AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 14 attīstību Spānijas prezidentūrā.

ir apstiprināti un par finansējuma piešķiršanu TEN-E programmas ietvaros iesniegto projektu - Latvijas rietumu reģiona pārvades tīkla izbūvi 650 000 EUR apmērā - tiks lemts 2010. gada februārī.

Jaunā ES enerģētikas drošības un infrastruktūras finansēšanas instrumenta priekšlikuma publicēšanu Komisija pārcēla no 2009.gada beigām uz 2010.gada sākumā, bet pirmās diskusijas par to plānotas 31.maija Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomē (tuvāk skat. 3.4. nodaļā).

Aizkavējās arī Komisijas pārskatītā energoefektivitātes rīcības plāna publicēšana. Priekšlikuma prezentācija plānota 31.maija Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomē. 2006.gadā pieņemtais Rīcības plāns nosaka sešas jomas¹ ar vislielāko enerģijas ietaupīšanas potenciālu un iesaka darbības un pasākumus, kas jāveic ES un valstu līmenī. Pārskatītā rīcības plāna mērķis ir pilnībā integrēt energoefektivitāti plašākā enerģētikas politikā, īpaši ES Klimata un enerģētikas tiesību aktu paketē ar tās CO₂ un atjaunojamo energoresursu dinamisko politiku. Rīcības plāns arī turpmāk papildinās emisiju kvotu tirdzniecības shēmu. Tās mērķiem vajadzēs būt daudz kategoriskākiem ilgtermiņā, piemēram, līdz 2030. un 2050. gadam.

Zviedrijas prezidentūrai gada nogalē izdevās panākt vienošanās ar Parlamentu par Energoefektivitātes paketi². Tās uzdevums ir mobilizēt ES politisko lēmumu pieņēmējus un tirgus dalībniekus padarīt ēkas, sadzīves tehniku, transporta līdzekļus un energosistēmas energoefektīvākas, tādējādi samazinot atkarību no importētajiem energoresursiem un radot jaunas darbavietas. Spānijas prezidentūras atliek vienoties par tehniskiem precizējumiem direktīvu tekstā, ņemot vērā Lisabonas līguma ieviestās izmaiņas deleģēto tiesību aktu sagatavošanā.

1.8. Finanšu sistēmas uzraudzības reforma

Lai stiprinātu Eiropas finanšu nozares uzraudzību, pamatojoties uz *de Larosiere* augsta līmeņa darba grupas rezultātiem un 2009.gada 18.-19.jūnija Eiropadomes pausto atbalstu reformu uzsākšanai, 2009.gada 23.septembrī Komisija nāca klajā ar tiesību aktu projektiem Eiropas finanšu uzraudzības sistēmas izveidei (četrus regulu projekti un viens lēmuma projekts, kā arī to pavadošie dokumenti).

Finanšu sektora uzraudzības sistēmas reformas mērķis ir ilgtspējīgā veidā stiprināt finanšu stabilitāti ES, nodrošināt vienādu tehnisko pamatnoteikumu konsekventu piemērošanu un izpildi, iespējami agri nodrošināt efektīvu kopīgu rīcību ārkārtas situācijās un izšķirt strīdus starp finanšu tirgus uzraudzības institūcijām.

2009.gada 2.decembra Ekonomisko un finanšu jautājumu padomē Zviedrijas prezidentūrai izdevās panākt ES dalībvalstu vienprātīgu politisko atbalstu tiesiskajai bāzei gan makrouzraudzības, gan mikrouzraudzības līmenim. Tāpat arī tika apstiprināts mandāts Prezidentūrai uzsākt sarunas ar Parlamentu par visu ES uzraudzības reformas paketi kopumā. Mērķis ir vienošanos ar Parlamentu panākt jau 1.lasījumā, lai jaunizveidotās finanšu sektora uzraudzības sistēmas darbība tiktu uzsākta 2010.gada laikā.

“Lietuvos Dujos” - “Divvirzienu plūsmas palielināšana starp Latviju un Lietuvu” – 20 milj. EUR apmērā.

¹ Tās ir: energoefektivitātes prasības produktiem, ēkām un pakalpojumiem; enerģijas pārveidošana; transports; finansējums un cenu noteikšana; enerģijas patēriņa paradumi un starptautiskās partnerības.

² Pakete sastāv no trīs direktīvām: direktīva par riepju marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem būtiskiem parametriem; direktīva par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem un direktīva par ēku energoefektivitāti.

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 15 attīstību Spānijas prezidentūrā.

Lai novērstu šobrīd ES pastāvošās nepilnības finanšu tirgū, mikrouzraudzības līmenim tiks izveidota Eiropas finanšu uzraudzības sistēma, ko veidos nacionālās uzraudzības iestādes un trīs Eiropas Uzraudzības institūcijas - Eiropas Banku institūcija, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju institūcija un Eiropas Vērtspapīru un tirgu institūcija. Trīs jaunās institūcijas izstrādās juridiski saistošus tehniskos standartus, izdos skaidrojošas vadlīnijas un rekomendācijas, veiks starpnieka funkcijas gadījumos, kad starp dalībvalstu finanšu uzraudzības iestādēm pastāv viedokļu atšķirības, un uzraudzīs, kā dalībvalstu uzraudzības iestādes piemēro ES normatīvos aktus.

Makrouzraudzības līmenī tiks izveidota neatkarīga Eiropas Sistēmiskā riska kolēģija (turpmāk - ESRK), kuras lēmumi nebūs juridiski saistoši. ESRK locekļi būs 27 ES dalībvalstu centrālo banku vadītāji, Eiropas Centrālās bankas prezidents un viceprezidents, kā arī trīs jaunizveidoto Eiropas Uzraudzības institūciju vadītāji un Komisijas pārstāvis. Padomes galvenais uzdevums būs nodrošināt efektīvu banku uzraudzību. Tāpat tai būs jāizveido agrīnās brīdināšanas mehānisms, t.sk., lai savlaicīgi varētu konstatēt banku likviditātes problēmas.

Latvija diskusijās atbalstīja nepieciešamību reformēt līdz šim pastāvošo finanšu sistēmas uzraudzības modeli, nodrošinot gan mikro, gan makro līmeņa uzraudzību finanšu sektorā. Saskaņā ar Latvijas interesēm tika panākts, ka vismaz regulu projektu apsvēruma daļā ir atrunāts jauno Eiropas Uzraudzības institūciju finansēšanas mehānisms, nosakot, ka 40% finansējuma jāpiešķir no ES budžeta līdzekļiem, bet 60%, segtu nacionālo uzraudzības institūciju iemaksas. Finansēšanas aspekts ir svarīgs, lai izvairītos no pārāk liela finanšu sloga uzlikšanas ES budžetam vai finanšu sektora uzraugiem, kā arī, lai dalībvalstis savlaicīgi varētu paredzēt potenciāli nepieciešamo finansējumu, kas būs jāveic vai ar ES budžeta starpniecību vai finanšu nozares pārstāvju maksājumu veidā. Par finansēšanas jautājuma detaļām diskusijas vēl tiks turpinātas.

Tāpat Latvijai izdevās panākt, ka ESRK Ģenerālpadomes sastāvā ietilpst pieci nevis divi locekļi. Ņemot vērā, ka Ģenerālpadomes locekļi tiks ievēlēti no dalībvalstu centrālajām bankām, lielāks locekļu skaits palielina iespēju, ka varētu tikt ievēlēts arī pārstāvis no Latvijas.

1.9. Stokholmas programma tieslietās un iekšlietās

Komisijas priekšlikums jaunajai Daudzgažu darba programmai 2010.-2014.gadam tieslietu un iekšlietu jomā politiskā līmenī tika apspriests 2009.gada 16. - 17.jūlija neformālajā Tieslietu un iekšlietu ministru sanāksmē. Jaunā programma balstīta uz t.s. Hāgas programmas tieslietās un iekšlietās 2004.-2009.gadam darbības izvērtējumu.

Zviedrijas prezidentūra sadarbojās ar dalībvalstīm divpusēji, lai uz Komisijas paziņojuma pamata sagatavotu Stokholmas programmas projektu. 2009.gada 25.septembrī Stokholmā, Zviedrijā norisinājās Latvijas un Zviedrijas prezidentūras divpusējās sarunas, kurās tika pausts Latvijas viedoklis attiecībā uz izstrādājamo dokumentu. 2009.gada 25.septembrī Latvija iesniedza komentārus ES Padomes Ģenerālsēkretariātam.

Ar dalībvalstu diskusiju rezultātā tapušo Stokholmas programmas projektu Zviedrijas prezidentūra nāca klajā 2009.gada 21.oktobrī. Tas tika apspriests Tieslietu un iekšlietu ministru 30.novembra - 1.decembra sanāksmē, bet Stokholmas programma tika apstiprināta 2009.gada 10.-11.decembra Eiropadomē.

Stokholmas programma iezīmē politiskos mērķus tieslietu un iekšlietu jomā ES nākamajiem pieciem gadiem, kā prioritātes programmas īstenošanai nosakot

pilsoņu tiesību nodrošināšanu, iekšējo drošību, atbildības, solidaritātes un partnerības veicināšanu migrācijas un patvēruma jomā, ārējās dimensijas attīstīšanu brīvības, drošības un tiesiskuma jomā.

Latvija atzinīgi vērtē faktu, ka Stokholmas programma koncentrējas uz pilsoņu interesēm un vajadzībām, mēģinot iezīmēt līdzsvaru starp tiesībaizsardzības iestāžu vajadzībām un indivīdu tiesību aizsardzību. Latvijai ir svarīgi Stokholmas programmā noteiktie principi, ka jaunas likumdošanas iniciatīvas tiek sagatavotas tikai pēc detalizētas izvērtēšanas, ņemot vērā vajadzību un finansiālo seko analīzi. Īpaša uzmanība jāpievērš pilnīgai un efektīvai esošo instrumentu ieviešanai.

Kā prioritāti tieslietu jomā Latvija uzsvēra vienotu kritēriju piemērošanu ES līmenī totalitāro režīmu veiktajiem noziegumiem. Tādējādi tiktu panākts taisnīgs nosodījums gan nacistu, gan totalitārā komunisma veiktajiem noziegumiem. Latvija visos forumos ir paudusi nostāju, ka tai ir nozīmīgi, lai Stokholmas programmā tiktu iekļauta jau 2008.gada 28.februāra Tieslietu un iekšlietu padomē panāktā vienošanās, ka Komisija veiks izvērtējumu par komunistiskā režīma veikto noziegumu sekām. Latvijas mērķis šajā jautājumā būtu tāda juridiska instrumenta pieņemšana, kas paredzētu kriminālatbildību arī par totalitārā komunisma izdarīto noziegumu noliegšanu vai attaisnošanu.

Vienlaikus Latvijai bija nozīmīgi, lai Stokholmas programmā būtu uzsvērti šādi aspekti: 1) profesionāļu, kas praksē darbosies ar juridiskajiem instrumentiem, apmācības un informēšana, kā arī savstarpējā sadarbība, 2) E-tiesiskuma iniciatīvas attīstība - moderno tehnoloģiju izmantošana tieslietu politikas īstenošanā un pārrobežu procedūru elektronizācija, kas atvieglotu personu pieeju tiesiskumam un sekmētu tiesisko sadarbību, 3) atbilstošs tiesiskā regulējuma apjoms ģimenes tiesību jomā un ES līmeņa regulējums, kas neietekmē dalībvalstu materiālās ģimenes tiesības, 4) tiesiskās sadarbības uzlabošana un savstarpējās atzīšanas principa krimināllietās piemērošanas paplašināšana.

Iekšlietu jomā Latvijai ir nozīmīgi Stokholmas programmā ietvertie kopējie uzstādījumi migrācijas un patvēruma jautājumos, tajā skaitā, programmā atspoguļotā visaptverošā pieeja migrācijas jautājumiem atbilstoši Eiropas Migrācijas un patvēruma paktam, līdzšinējo kompetenču sadalījuma saglabāšana patvēruma un migrācijas jomā, programmā atvēlētā īpašā uzmanība cīņai ar nelegālo imigrāciju. Latvija pozitīvi vērtē, ka Stokholmas programmā tiek izcelta nepieciešamība izstrādāt ES Iekšējās drošības stratēģiju, kā arī to, ka īpaša uzmanība tiek veltīta praktiskās sadarbības un informācijas apmaiņas jautājumiem. Savukārt, atbilstoši organizētās noziedzības risku vērtējumam ir definētas prioritātes cīņai ar organizēto noziedzību.

Jāsecina, ka apstiprinātajā Stokholmas programmā Latvijas intereses lielā mērā ir ievērotas un atspoguļotas, un dalībvalstu diskusiju laikā tika panākti vairāki nozīmīgi precizējumi. Būtiski, ka programmā ir nepārprotami paredzēts ES līmenī veikt izvērtējumu attiecībā uz nepieciešamību izstrādāt tiesību aktu, lai cita starpā nodrošināt vienādu tiesisko regulējumu attiecībā uz visu totalitāro režīmu noziegumiem. Šāda pieeja Stokholmas programmā tika iekļauta tieši pēc Latvijas ierosinājuma.

Spānijas prezidentūras laikā Komisija publicēs Stokholmas programmas ieviešanas plānu, kurā tiks atspoguļotas konkrētas tiesību aktu iniciatīvas.

Stājoties spēkā Lisabonas līgumam, būtiski mainījusies tiesību aktu pieņemšana tieslietu un iekšlietu jomā. Līdz šim krimināltiesību un policijas sadarbības jomā tiesību akti tika pieņemti vienbalsīgi, savukārt, stājoties spēkā Lisabonas līgumam, tiesību akti tiks pieņemti ar kvalificēto balsu vairākumu, koplēmuma procedūrā iesaistot Parlamentu. Tādēļ līdz 2009.gada 1.decembrim

Padomei un Parlamentam iesniegtos tiesību aktu projektus, par kuriem dalībvalstis vēl nav vienojušās, Komisijai būs nepieciešams iesniegt no jauna. Savukārt, dalībvalstīm būs nepieciešama intensīvāka savstarpēju kompromisu meklēšana un ciešāka sadarbība ar Parlamentu pirms tiesību akta pieņemšanas.

1.10. ES budžeta pārskatīšana

2005.gadā Eiropadome, vienojoties par Finanšu perspektīvu 2007.-2013.gadam, uzdeva Komisijai nākt klajā ar ES budžeta pārskatu 2008./2009. gadā, lai veiktu nepieciešamās reformas Kopējā lauksaimniecības politikā un ES budžeta finansēšanas jomās. ES budžeta pārskatīšanas mērķis ir 2014.-2020.gada periodam izveidot modernu un ES ambīcijām atbilstošu budžetu, kas atbilst jaunajiem globalizācijas izaicinājumiem.

ES budžeta 2007.-2013.gadam izdevumu (saistību apropriāciju)¹ kopējais apjoms ir 864,169 miljardi eiro (2004.gada cenās), savukārt maksājumu apropriācijas (t.i., ieņēmumi) sastāda 820,6 miljardus eiro (2004.gada cenās un ar nosacījumu, ka pašu resursu griesti ir 1,24 % no dalībvalstu nacionālā kopienākuma).

Nemot vērā 2005.gada Eiropadomē panākto vienošanos, tika sagaidīts, ka Zviedrijas prezidentūras laikā Komisija nāks klajā ar savu redzējumu par ES budžeta reformu un par šo jautājumu tiks uzsāktas plašas dalībvalstu debates. Tomēr, mainoties Komisijas sastāvam, Komisija sava priekšlikuma publicēšanu ir atlikusi uz vēlāku laiku.

Dodot politisku signālu Komisijai, 10.-11.decembra Eiropadomē valstu un valdību vadītāji atgādināja par mērķi veikt vispusīgu budžeta principu pārskatīšanu un aicināja Komisiju nākt klajā ar savu ziņojumu, lai vēl 2010.gadā dalībvalstis varētu debatēt par prioritātēm nākamajā Finanšu ietvarā.

Paredzams, ka Komisijas ziņojums par ES budžeta pārskatīšanu un tajā paustās ES nākotnes prioritātes balstīsies uz ES2020 stratēģiju, ar kuru Komisija plāno nākt klajā šī gada sākumā un vienoties par to 17.jūnija Eiropadomē.

Lai vienotos par Latvijas prioritātēm un nacionālajām interesēm ES budžeta pārskatīšanā, no 2009.gada marta līdz oktobrim Ārlietu ministrija rīkoja apspriedes ar nozaru ministriju pārstāvjiem, sociālajiem partneriem un nevalstiskajām organizācijām. 2009.gada 14.jūlijā un 9.septembrī notika sanāksmes arī ar sociālajiem partneriem un nevalstiskajām organizācijām.² Diskusiju rezultātā un ciešā sadarbībā ar nozaru ministriju ekspertiem tika sagatavota un 2009.gada 13.oktobra MK sēdē apstiprināta Latvijas nacionālā pozīcija par ES budžeta pārskatīšanu. Pozīcijā formulētas Latvijas prioritārās ES politikas un jomas ES budžeta pārskatīšanas procesā - Kohēzijas politika, Kopējā lauksaimniecības politika, enerģētika, kā arī ES loma pasaulē.

Lai gan ES līmenī būtiska jautājuma virzība Zviedrijas prezidentūras laikā nenotika, Latvija savas intereses puda vairākās politiska līmeņa konsultācijās ar ES

¹ Saistību apropriācijas - pieļaujamie izdevumi finanšu gada laikā, lai varētu uzņemties juridiskas saistības par darbībām, kuru izpilde ilgst vairākus finanšu gadus. Maksājumu apropriācijas – līdzekļi, kas sedz izdevumus, kas izriet no saistībām, kuras radušās kārtējā un iepriekšējos finanšu gados.

² Sanāksmēs un pozīcijas saskaņošanas procesā piedalījās Latvijas Darba devēju konfederācija, Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas Pašvaldību savienība, Zemgales plānošanas reģions, Kurzemes plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Eiropas Kustība Latvijā, biedrība „Zemnieku saeima”, Eiropas Savienības projektu vadītāju apvienība, Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija, sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS un Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome.

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 18 attīstību Spānijas prezidentūrā.

dalībvalstīm, ar Latvijas viedokli tika iepazīstināti Komisijas atbildīgo dienestu pārstāvji.

Latvija uzskata, ka debates par ES budžeta pārskatīšanu jāuzsāk pēc iespējas ātrāk un ES politiku analīzei un izvērtējumam ir jābūt neatņemamai ES budžeta pārskatīšanas sastāvdaļai. Apstiprinātā pozīcija kalpo par pamatu Latvijas interešu formulēšanai un aizstāvēšanai turpmākajās debatēs par ES budžeta pārskatīšanu, kā arī Latvijas viedokļa sagatavošanai par nākamo Finanšu ietvaru 2014.-2020.gadam.

1.11. Kopējās zivsaimniecības politikas reforma un zvejas kontroles sistēmas reforma

2007.gada beigās Eiropas Revīzijas palāta veica Kopienas zvejas kontroles sistēmas auditu, secinot, ka nepieciešams pārskatīt ES Kopējo zivsaimniecības politiku (turpmāk - KZP). Otrs nozīmīgs KZP reformēšanas iemesls ir zivju krājumu strauja samazināšanās. ES tiesību akti paredz KZP pārskatīšanu līdz 2012.gadam.

2009.gada 2.-3.jūlijā Zviedrijā (Ronnebijā) Zivsaimniecības ģenerāldirektoru sanāksmē dalībvalstis secināja, ka zivsaimniecības politikas mērķis ir izveidot ekoloģiski, sociāli un ekonomiski ilgtspējīgu nozari bez subsīdijām tālākā nākotnē, bet pirms tam nepieciešams sniegt stimulus nozares attīstībai (piemēram, subsīdijas un Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsts). Tomēr jāņem vērā arī kopējā situācija pasaulē šajā jomā, lai Kopienas zivsaimniecības sektors saglabātu konkurētspēju pasaules tirgū. Savukārt, zvejas tiesību pārvaldība un jo īpaši piekrastes zvejniecība ir jāatstāj ES dalībvalstu kompetencē.

Jautājumi par KZP reformu tika skarti arī 2009.gada 1.oktobrī Zviedrijas prezidentūras un Baltijas jūras reģionālās padomdevējas padomes organizētajā konferencē „Baltijas jūras zvejniecība; gūtās mācības un nākotnes izredzes”. Sanāksmē tika atzīts, ka Baltijas jūras reģiona zivsaimniecības nozares galvenais mērķis ir ilgtspējīga, ekonomiski, sociāli un vides jomā stabila nozares izveide un turpmākā attīstība. Būtisks elements šī mērķa sasniegšanā ir ES Baltijas jūras stratēģija (tuvāk skat. 3.10. nodaļā). Īpaša vērība tika veltīta sarunai par nepieciešamību noteikt izņēmumus piekrastes zvejniecībai un šī zvejas segmenta definīcijai, kā arī par zvejniecības rentabilitātes nodrošināšanu. Kā būtiskākie KZP reformas kontekstā diskutējamie jautājumi tika minēti zivju izmetumu samazināšana, zvejas flotes kapacitātes sabalansēšana atbilstoši pieejamajiem resursiem, kā arī zivju resursu ilgtspējas sasniegšana un akvakultūras uzņēmējdarbības attīstība.

Līdz 2009.gada 31.decembrim ES dalībvalstīm bija jāiesniedz atbildes uz Komisijas 2009.gada 21.aprīļa Zaļās grāmatas „Kopējās zivsaimniecības politikas reforma” jautājumiem. Zaļajā grāmatā konstatēti esošās KZP trūkumi: pārāk liela flotes kapacitāte, neprecīzi noformulēti nozares politiskie mērķi un nepietiekama politiskā griba to realizēšanā, kā arī orientēšanās uz īstermiņa mērķiem.

Latvija aktīvi piedalījās Prezidentūras organizētajās diskusijās par KZP reformu. Detalizēts Latvijas viedoklis par nepieciešamajām izmaiņām KZP 2009.gada 30.decembrī tika iesniegts Komisijai. Latvijai īpaši svarīga ir administratīvā sloga samazināšana nozares uzņēmējiem un dalībvalstu administrācijām, zvejas iespēju piešķiršana, pamatojoties tikai uz vēsturisko nozveju noteiktos reģionos, kompensējoši pasākumi jebkurai zveju ierobežojošai darbībai un daudzgadu nozvejas kvotu sistēmas izveide.

Spānijas prezidentūras laikā diskusijas par KZP reformu notiks gan ekspertu, gan ministru līmeņa sanāksmēs aprīlī, maijā un jūnijā.

Attiecībā uz zvejas kontroles sistēmas reformu, Komisijas sagatavotā regula paredz pilnveidot Kopienas kontroles sistēmu visā zivs aprites ciklā – „no tīkla līdz

galdam". Galvenie regulas mērķi ir likumdošanas vienkāršošana, efektīvāka pieeja izmaksām kontroļu veikšanā, vienādu kontroles pasākumu nodrošināšana un soda sankciju noteikšana visās ES dalībvalstīs, kā arī maksimāla moderno tehnoloģiju izmantošana gan zvejas datu uzskaitē, gan kontrolē. Regula tika apstiprināta 2009.gada 20.novembrī un stājās spēkā š.g. 1.janvārī.

Pateicoties aktīvai Latvijas dalībai sanāksmēs un intensīvajam dialogam ar Komisiju un Prezidentūru, būtiskākās Latvijas intereses tika ņemtas vērā: regula neattieksies uz saldūdens akvakultūru (jo tas finansiāli un administratīvi noslogotu sektoru), Komisijas inspektoru pilnvaras nebūs lielākas par nacionālo inspektoru pilnvarām, dažādas ziņošanas prasības netiks attiecinātas uz maza apjoma piekrastes zvejas floti, tika atlikta prasība izveidot jaunas datu bāzes un kontroles instrumentus, tai skaitā, soda punktu sistēmas (soda punkti saglabājas kuģim arī tad, ja tas maina īpašnieku), kā arī ieviest dzinēja jaudas sertifikācijas sistēmu.

Lai gan regula tomēr paredzēs iespēju pēc Komisijas iniciatīvas apturēt ES finanšu atbalstu zivsaimniecības nozarei gadījumos, ja netiek pilnvērtīgi nodrošināti kontroles pasākumi, tomēr, ņemot vērā Latvijas un vairāku citu dalībvalstu principiālos iebildumus, ka visai nozarei nevajadzētu saņemt sodu, pat, ja atsevišķās jomās pēc Komisijas uzskatiem zvejas kontrole dalībvalstīs nav pietiekama, šis nosacījums tika būtiski uzlabots. Tika noteikts, ka ES finansējumu drīkstēs apturēt tikai nopietnu kontroles pasākumu iztrūkuma un finansēto pasākumu neatbilstības KZP principiem utml. gadījumos, kā arī tika precizēta finansējuma apturēšanas procedūra, paredzot iespēju dalībvalsts aktīvas rīcības rezultātā samazināt ES finansējuma apturēšanas ilgumu.

1.12. Mazāk labvēlīgo apvidu noteikšanas kritēriju pārskatīšana

Lai saimnieciskā darbība pilnībā neizzustu no reģioniem, kur to apgrūtina klimatiskie apstākļi vai ne pārāk laba augsne, ES kopš 1975.gada saimniecību īpašniekiem mazāk labvēlīgos apvidos (turpmāk - MLA) piešķir finansiālu atbalstu. Tā mērķis ir šādos apvidos saglabāt ainavu, dabiskos biotopus un bioloģisko daudzveidību, kā arī novērst mežu ugunsgrēkus un uzlabot ūdens un augsnes apsaimniekošanu. Kopš 1975.gada nemainīgie MLA klasificēšanas kritēriji atbalsta maksājumu saņemšanai būs spēkā līdz 2013.gadam.

Pašlaik ES ir spēkā vairāk nekā 100 ļoti atšķirīgu kritēriju, pēc kuriem valstis nosaka MLA statusu. Šāda situācija veicina nevienlīdzīgu attieksmi, tādēļ Komisija 2009.gada 23.aprīļa paziņojumā "Mērķtiecīgāks atbalsts lauksaimniekiem apgabalos, kuros ir nelabvēlīgi dabas apstākļi" noteica 8 vienotus biofizikālus augsnes un klimata kritērijus¹, kas ļaus objektīvi un skaidri klasificēt MLA. ES dalībvalstīm līdz 2010.gada 31.janvārim atbilstoši šiem 8 kritērijiem jā sagatavo to apvidu augšņu kartes, kas būtu uzskatāmi par MLA, kā arī jāpamato savus ārpus šiem 8 kritērijiem izvēlētos papildus kritērijus.

Zviedrijas prezidentūras laikā Komisija strādāja ar ES dalībvalstu jau iesniegto informāciju un turpinās to apkopot un analizēt arī Spānijas prezidentūras pirmajā pusē. Pēc tās izvērtēšanas Komisija plāno rīkot diskusijas ar dalībvalstīm par šo 8 kritēriju precizēšanu un apjomu, kādā katram kritērijam jāizpildās, lai attiecīgo teritoriju uzskatītu par MLA. Ar tiesību aktu projektiem par precizētajiem MLA noteikšanas kritērijiem Komisijai ir jānāk klajā līdz 2011.gada rudenim.

¹ Šie kritēriji ir: zema temperatūra, augsta temperatūra, drenētība, augsnes struktūra un akmeņainība, sakņošanās dziļums, augsnes ķīmiskās īpašības, augsnes mitruma bilance, un reljefa slīpums. AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 20 attīstību Spānijas prezidentūrā.

Latvija ir sagatavojusi iesniegšanai Komisijā to lauku apvidu augšņu kartes, kas jauno kritēriju piemērošanas rezultātā būtu uzskatāmi par MLA, tostarp arī augsnes skābuma rādītājus, kas ir papildus informācija Komisijas prasītajam, un iesniegs tās Komisijā līdz š.g. 31.janvārim. Karšu apkopošanas rezultātā tika secināts, ka Latvijā lauksaimniecības zemes apsaimniekošanu būtiski ietekmē apstākļi, kas ir raksturīgi kritērijam „zema temperatūra”, savukārt attiecībā uz kritēriju „augšņu ķīmiskās īpašības” (tostarp, „augšņu skābums”) tika konstatēts, ka Latvijā ir tikai pāris pagastu, kuriem lauksaimniecībā izmantojamo zemju augsne ir atzīstama kā ļoti skāba.

2. Informācija par Latvijas valsts prioritātēm Spānijas prezidentūras laikā (01.01.2010. – 30.06.2010.)

2.1. ES2020 stratēģija (Lisabonas stratēģijas pēctece)

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2009.gada 24.novembrī Komisija sagatavoja un nodeva publiskai apspriešanai savu redzējumu par šīs politikas turpinājumu pēc 2010.gada, nodēvējot to par ES 2020 stratēģiju (turpmāk – Stratēģija). Publiskā apspriede noslēdzās šī gada 15.janvārī un tās laikā savu viedokli par stratēģiju Komisijai iesniedza arī Nacionālās Lisabonas stratēģijas koordinators Latvijā, ekonomikas ministrs A.Kampars. 2. Stratēģija iecerēta kā ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kurš definēs ES mērķus līdz 2020.gadam, kā arī noteiks ES un nacionālajā līmenī veicamos pasākumus šo mērķu sasniegšanai (dalībvalstu mērķi tiks atspoguļoti nacionāla līmeņa programmās stratēģijas īstenošanai). 3. Komisija nākamajos 10 gados piedāvā īstenot politiku, kuras mērķis būtu ilgtspējīgas sociālā tirgus ekonomikas nodrošināšana. Šim nolūkam tā aicina pamatā fokusēties uz šādiem 3 prioritāriem darbības virzieniem: <ul style="list-style-type: none"> - izaugsmi balstīt uz zināšanu ekonomiku; - bezdarba un sociālās atstumtības mazināšana; - radīt konkurētspējīgu zaļo ekonomiku. 4. Sagaidāms, ka stratēģijā definētie ES mērķi un ilgtermiņa pasākumi atspoguļosies nākamajā Finanšu ietvarā 2014.-2020.gadam. Tāpat Komisija ir norādījusi, ka stratēģijas darbības ietvars tiks ņemts vērā, sagatavojot Komisijas priekšlikumu par ES budžeta pārskatīšanu (tuvāk skat. 1.10. un 3.1. nodaļā). Šāda apņemšanās skaidrojama ar centieniem radīt sinerģiju starp nākamajos 10 gados sasniedzamajiem ES mērķiem/īstenojamajiem pasākumiem un ES budžetu 2014.-2020.gada periodam. Debatēs par stratēģijas darbības ietvaru aktuāls būs arī jautājums par tās sasaisti ar citām ES politikām, jo īpaši Kohēzijas politiku pēc 2013.gada.
<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 11.februārī – neformālās Eiropadomes laikā notiks politiska līmeņa debātes par ES 2020 stratēģiju. 2. 3.martā Komisija nāks klajā ar oficiālu stratēģijas projektu. 3. 25.-26.marta Eiropadomē - debātes par stratēģijas mērķiem un darbības virzieniem. 4. 17.jūnija Eiropadomē - stratēģijas un tās vadlīniju apstiprināšana.
<p><i>Latvijas pozīcija</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saskaņā ar 18.janvārī Komisijai nosūtīto Latvijas viedokli par ES2020 stratēģiju, stratēģijas uzdevums ir stiprināt kā kopējo ES izaugsmes potenciālu, tā arī katras dalībvalsts izaugsmes potenciālu un konkurētspēju, ņemot vērā katras dalībvalsts ekonomiskās attīstības līmeni un izaicinājumus.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Esošā krīze ir izgaismojusi vairākus izaicinājumus, ar kuriem Eiropai būs jārēķinās tuvākajā nākotnē. Tomēr ir jāņem vērā arī tas, ka katrai dalībvalstij ir arī savi specifiskie izaicinājumi. Latvijas gadījumā, tie ir vidējā termiņā – konkurētspējas nodrošināšana un ilgtermiņā - tautsaimniecības konverģence līdz vidējam ES labklājības līmenim, kā arī tautsaimniecības transformācija no darbietilpīgās uz zināšanām balstītu ekonomiku. Ņemot šo vērā, uzskatām, ka stratēģijai arī turpmāk pamatā būtu jākoncentrējas uz izaugsmi un nodarbinātību. 3. Stratēģijā līdztekus sociālajai kohēzijai, būtu jāuzsver arī ekonomiskā kohēzija, jo atšķirību mazināšana starp ES reģioniem joprojām ir un arī turpmāk būs nozīmīgs Kohēzijas politikas elements. 4. Izvirzot stratēģiskos mērķus, rūpīgi jāanalizē pieejamie finansējuma avoti gan ES, gan dalībvalstu, gan reģionālā un vietējā līmenī, kā arī ir jārēķinās ar dažādu valstu atšķirīgo finansēšanas iespēju. Tā kā ES budžeta apjoms ir ierobežots (ap 1% no ES IKP), tad pieejamie ES budžeta resursi būtu jākoncentrē tā, lai būtu redzams rezultāts un ES pievienotā vērtība. Vienlaikus uzskatām, ka ES budžetam būtu pastiprināta uzmanība jāpievērš stratēģijas ieviešanai tieši tajās valstīs, kuru attīstības līmenis atpaliek no pārējās ES un kuru fiskālās iespējas finansēt apjomīgas reformas ir ierobežots.
<p><i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Līdz 11.februāra Eiropadomes sanāksmei Ekonomikas ministrijai sadarbībā ar iesaistītajām ministrijām (Finanšu ministriju, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Vides ministriju, Labklājības ministriju, Zemkopības ministriju un Ārlietu ministriju) sagatavot Latvijas nacionālo pozīciju par ES2020 stratēģiju, saskaņot to ar nevalstisko sektoru un sociālajiem partneriem, apstiprināt to Ministru kabinetā un Saeimas Eiropas lietu komisijā. 2. Pēc Komisijas stratēģijas projekta publicēšanas Ekonomikas ministrijai sadarbībā ar iesaistītajām ministrijām, nevalstisko sektoru un sociālajiem partneriem vistuvākajā laikā izstrādāt un Ministru kabinetā apstiprināt Latvijas pozīciju. 3. Ekonomikas ministrijai un pārējām stratēģijas īstenošanas procesā iesaistītām ministrijām skaidrot Latvijas nacionālās intereses Komisijā un ES dalībvalstīs, aktīvi un saskaņoti paust Latvijas intereses dažāda formāta ES Padomes sanāksmēs.

2.2. ES Kohēzijas politikas nākotne

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kohēzijas politikas mērķis saskaņā ar Eiropas Kopienų dibināšanas līgumu ir veicināt ekonomisko un sociālo kohēziju, mazinot būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un mazāk attīstīto reģionu atpalicību. 2. Lisabonas līgums Kohēzijas politiku papildina ar teritoriālo dimensiju. Vienlaikus ES līmenī pieaug makroreģionālo stratēģiju nozīme (piemēram, stratēģija Baltijas jūras reģionam, Donavas reģiona stratēģija). 3. Turpinās diskusija par Kohēzijas politikas nākotni pēc 2013.gada. Iezīmējas šādi jauni elementi: <ul style="list-style-type: none"> - koncentrēt Kohēzijas politikas atbalstu uz ierobežotu skaitu ES prioritātēm; - Kohēzijas politikas koncentrācija uz ierobežota skaita reģioniem; - Kohēzijas politikas sasaiste ar ES 2020 stratēģiju; - teritoriālās kohēzijas ieviešana (tai skaitā, makroreģionu stratēģiju devums). 4. Debates par Kohēzijas politikas nākotni notiks kontekstā ar diskusijām par ES budžetu 2014.-2020.gadam.
<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spānijas prezidentūras laikā turpinās darbs EK organizētajās augsta līmeņa darba grupās par ES Kohēzijas politikas nākotni un Eiropas Sociālā fonda nākotni. Sanāksmēs tiek diskutēts plašs jautājumu loks: politikas mērķi un prioritātes; sasaiste ar citām politikām un stratēģijām; ieviešanas mehānismi; vadības un kontroles mehānismi. 2. 8.-9. februārī – neformāla ekspertu sanāksme Varšavā par Kohēzijas politikas sociālās un ekonomiskās dimensijas integrēšanu pēc 2013. gada. 3. 19.februārī - neformālā Ministru padome par ES reģionālās politikas jautājumiem, t.sk., Kohēzijas politikas nākotni, pārrunājot stratēģiju un prioritātes, teritoriālo kohēziju, akcentējot ekonomisko efektivitāti un risinot vadības un ieviešanas vienkāršošanas pasākumus pasaules ekonomiskās un finanšu krīzes kontekstā pēc 2013.gada. 4. 16.-18. martā – neformālā Ministru padome par teritoriālo sadarbību. 5. Plānots turpināt debates par teritoriālās kohēzijas koncepta praktisku īstenošanu un ieviešanu saskaņā ar Lisabonas līgumu. Līdz 2010.gada martam dalībvalstīm jā sagatavo un Komisijai jāiesniedz viedoklis par to, kā tās redz teritoriālās kohēzijas koncepta praktisku ieviešanu. 6. Aprīlī Komisija publicēs pārskatu par dalībvalstu stratēģiskajiem ziņojumiem par Kohēzijas politikas ieviešanu no 2007.-2009. gadam.

<i>Latvijas pozīcija</i>	<p>Saskaņā ar MK 2009.gada 29.septembra sēdē apstiprināto Latvijas pozīciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kohēzijas politikai pēc 2013.gada ir jā saglabā tās sākotnējais mērķis – attīstības atšķirību izlīdzināšana starp mazāk attīstītajām teritorijām un pārējo ES; - Kohēzijas politikas finansējums turpmāk būtu jānovirza sociālekonomisko problēmu risināšanai mazāk attīstītajos reģionos mazāk attīstītajās ES dalībvalstīs; - iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes ir piemērots, pārbaudīts un drošs kritērijs, pēc kura noteikt tos reģionus, kuriem piešķirams Kohēzijas politikas finansējums; - lai nodrošinātu labāku Kohēzijas politikas mērķu sasniegšanu un uzlabotu politikas efektivitāti, nākotnē tai ir jābūt fokusētākai; šim nolūkam būtu nepieciešams noteikt un atbalstīt ierobežotu skaitu tematisko prioritāšu (Kohēzijas politikas darbības jomas); - Kohēzijas politika var palīdzēt īstenot ES2020 stratēģijā izvirzītos mērķus mazāk attīstīto valstu visnabadzīgākajos reģionos. - Teritoriālā kohēzija ir horizontālas vadlīnijas (pamatprincipu kopums) visu ES reģionu ilgtspējīgai un koordinētai attīstībai.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finanšu ministrijai rīkot konsultācijas ar jaunajiem Reģionālās politikas un Nodarbinātības, sociālo lietu un vienādu iespēju politikas komisāru kabinetiem, lai apzinātu komisāru darbības virzienus un iepazīstinātu ar Latvijas redzējumu par Kohēzijas politikas nākotni pēc 2013.gada. 2. Nodrošināt, lai Kohēzijas politikas, tā finansējuma un ES 2020 stratēģijas sasaiste atbilst Latvijas interesēm. 3. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai sadarbībā ar Finanšu ministriju pēc nepieciešamības aktualizēt Latvijas viedokli par teritoriālās kohēzijas aspektu Līgumā par ES un Līgumā par ES darbību un iesniegt to Komisijai. 4. Sagatavot Latvijas viedokli un paust to plānotajās Padomes, Komisijas un atsevišķu dalībvalstu organizētajās sanāksmēs dažādos formātos.

2.3. Klimata pārmaiņas (starptautisko un ES līgumu ieviešana, ES lomas stiprināšana pasaulē, klimata pārmaiņu finansēšanas ES iekšējā sloga sadale)

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ES mērķis ir turpināt darbu pie juridiski saistošas starptautiskas vienošanās par klimata politiku pēc 2012.gada, lai nodrošinātu klimata pārmaiņu ierobežošanu. Tas arī saglabātu ES uzņēmumu konkurētspēju pasaulē un novērstu uzņēmumu pārvietošanos uz valstīm ar mazākiem emisiju ierobežojumiem (t.s. oglekļa noplūdes risku). 2. Lai sasniegtu šo mērķi, jāturpina pilnveidot kopīgā ES
--	--

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 25 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	<p>nostāja starptautiskajās sarunās, īpašu uzmanību pievēršot Kopenhāgenas vienošanās stiprināšanai, emisiju samazināšanas saistībām un finansiālajam atbalstam jaunattīstības valstu klimata politikai.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Lai īstenotu Kopenhāgenas vienošanās nosprausto mērķi nepieļaut globālo sasilšanu par vairāk kā 2°C, līdz 2020.gadam attīstītajām valstīm kopumā jāsamazina savas emisijas par 25-40%, bet attīstības valstīm jāierobežo emisiju pieaugums par 15-30%. Līdz šim zināmās valstu apņemšanās nenodrošina šo globālo mērķu sasniegšanu. 4. ES apņēmusies līdz 2020.gadam samazināt emisijas par 20% salīdzinājumā ar 1990.gadu un paudusi gatavību samazināt emisijas par 30%, ja līdzvērtīgas saistības starptautiskās vienošanās ietvaros uzņemas citas attīstītās valstis un savu ieguldījumu dod arī attīstītākās jaunattīstības valstis. 5. Jāturpina darbs pie starptautiskās klimata finansējuma sistēmas, lai izpildītu Kopenhāgenas vienošanās ietvertoto attīstīto valstu apņemšanos 2010.-2012.gada periodā nodrošināt atbalstu 30 miljardu ASV dolāru apjomā, 2020.gadā sniedzot atbalstu 100 miljardu ASV dolāru gadā. Šajā ietvarā jāturpina arī diskusijas par individuālo valstu saistībām (iemaksu noteikšanu). 6. ES apņēmusies sniegt taisnīgu finansiālo ieguldījumu 2010.-2012.gada periodā 2,4 miljardus eiro gadā.
<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2010.gada 15.-17.janvāra neformālajā Vides ministru sanāksmē diskutēts par Kopenhāgenas konferences rezultātiem un turpmāko rīcību. 2. Līdz 2010.gada 31.janvārim attīstītajām valstīm, t.sk., ES jāinformē ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām sekretariāts par pievienošanos Kopenhāgenas vienošanās (<i>Copenhagen Accord</i>) un jāiesniedz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas mērķis iekļaušanai vienošanās pielikumā. 3. 2010.gada 11.februāra ārkārtas Eiropadomē viena no diskusiju tēmām būs ES nostāja un stratēģija starptautiskajās klimata sarunās. 4. Pavasarī, iespējams, pirms 15.marta Vides ministru padomes, Komisija publicēs Kopenhāgenas konferences rezultātu izvērtējumu ar ieteikumiem turpmākai rīcībai. 5. 2010.gada 15.marta Vides ministru padomē tiks apstiprināta precizēta visaptveroša ES nostāja starptautiskajos klimata politikas jautājumos (secinājumi), gatavojoties starptautisko sarunu sesijai 31.maijā – 10.jūnijā Bonnā (Vācijā). Šo nostāju izskatīs arī 2010.gada 25.-26.marta Eiropadomē. 6. 2010.gada 21.jūnija Vides ministru padomē tiks izvērtēts progress starptautiskajās sarunās un, ja nepieciešams, precizēta ES nostāja. 7. 2010.gada 1.pusgadā ES ietvaros turpināsies darbs pie starptautiskās klimata finansējuma sistēmas izveides, t.sk., pie ES saistību pēc 2012.gada iekšējā sloga sadales

	<p>mehānisma (īpašajā Prezidentūras draugu grupā) un pie Kopenhāgenas vienošanās ieviešanas attiecībā uz finansējumu 2010.-2012.gada periodā un periodā pēc 2012.gada (apvienotajā Ekonomikas un finanšu komitejas un Ekonomiskās politikas komitejas darba grupā par ekonomikas un finanšu aspektiem klimata pārmaiņu jautājumos).</p> <p>8. 2010.gada 16.marta un 8.jūnija Ekonomisko un finanšu lietu ministru padome, iespējams, uzklausīs progresa ziņojumu.</p> <p>9. Turpināsies Klimata un enerģētikas tiesību aktu paketes ieviešana, Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādājot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - līdz 2010.gada 30.jūnijam Emisijas kvotu izsoļu regulu, - līdz 2010.gada 31.decembrim ES līmeņa harmonizētus īstenošanas noteikumus emisijas kvotu sadalē, - līdz 2010.gada 31.decembrim harmonizētus nosacījumus jaunas iekārtas definīcijas piemērošanā.
<p><i>Latvijas pozīcija</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvija atbalsta nepieciešamību Kopienai uzņemties taisnīgu līdzdalību finansiālā atbalsta sniegšanā kā daļu no globālas un visaptverošas vienošanās, jo Latvijas un ES interesēs ir panākt globāli saskaņotu rīcību klimata pārmaiņu samazināšanas jomā. 2. Latvija atbalsta ES stingro nostāju, ka ieguldījums starptautiskajā finansējumā pēc 2012.gada būtu jāsniedz visām valstīm, izņemot vismazāk attīstītās, jo svarīgi redzēt arī jaunattīstības valstu apņemšanos. 3. Vienlaikus, nosakot valstu individuālās finanšu saistības, nepieciešams ņemt vērā katras valsts ekonomisko situāciju, maksātspēju un progresu emisiju samazināšanā. 4. Attiecībā uz ES finanšu saistību iekšējo sadali svarīgi izpildīt 2009.gada oktobra Eiropadomē panākto vienošanos par iemaksu korekciju nabadzīgākajām ES dalībvalstīm. 5. Valstu iemaksām 2010.-2012.gada periodā jābūt brīvprātīgām (Latvija apņēmusies sniegt atbalstu 10000 eiro apmērā ik gadu). 6. Latvija atbalsta ES nospraustajiem mērķiem līdzvērtīgu saistošu emisiju samazināšanas prasību izvirzīšanu attīstītajām valstīm un attīstītākajām jaunattīstības valstīm (jo īpaši tām, kuru attīstības līmenis ir līdzvērtīgs mazāk attīstīto ES dalībvalstu līmenim). Emisiju ierobežojumi būtu nosakāmi, ņemot vērā Kopenhāgenas vienošanās nostiprināto 2°C mērķi. 7. Saistībā ar iespējamām izmaiņām starptautiskajā emisiju tirdzniecības sistēmā, Latvija vēlas saglabāt tajā paredzēto iespēju pārnest un izmantot nākošajā emisiju samazināšanas saistību periodā daļu 2008.-2012.gada tirdzniecības periodā neizmantoto emisijas kvotu (noteiktā daudzuma vienību). 8. Saistībā ar mežsaimniecības nozares iekļaušanu nākotnes emisiju samazināšanas saistību ietvaros, Latvijai būtiski nodrošināt, lai meža nozares radītā piesaiste uzskaites metodoloģijas dēļ nekļūst par emisijas avotu. Metodikai

	<p>jābūt taisnīgai un saskaņotai ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanas praksi.</p> <p>9. Saistībā ar iespējamu ES kopējā emisiju samazinājuma mērķa palielināšanu līdz 30% Latvijai būtiski, lai ES kopējais mērķis būtu līdzvērtīgs citu attīstīto valstu emisiju samazināšanas saistībām. Papildus saistību pārdalē jāņem vērā jau esošo saistību slogs, Kioto protokolā noteikto emisiju samazinājuma saistību izpilde un valstu ekonomiskā situācija. Svarīgi, lai tiktu saglabāta ES uzņēmumu konkurētspēja un netiktu izvirzītas nesamērīgas prasības valstīm, kuras panākušas ievērojamu emisiju samazinājumu (t.sk., Latvija) un kuru maksātspēja ir ierobežota.</p>
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vides, Finanšu, Zemkopības, Ekonomikas, Satiksmes un Ārlietu ministrijai turpināt pārstāvēt Latvijas intereses ES iekšējās diskusijās, īpaši Vides ministru padomes un Ekonomisko un finanšu lietu ministru padomes formātos. 2. Vides, Finanšu un Zemkopības ministrijai turpināt sadarboties ar līdzīgi domājošām ES dalībvalstīm (par mežsaimniecības uzskaiti, noteiktā daudzuma vienību pārnesi un ES finanšu sloga iekšējo sadali), kā arī ar Komisiju un Prezidentūru, lai nodrošinātu efektīvu nacionālo interešu aizstāvību un informācijas apmaiņu. 3. Iespēju robežās piedalīties starptautisko sarunu sesijās un to ietvaros notiekošajās ES dalībvalstu sanāksmēs, kurās tiek precizēta ES nostāja. 4. Finanšu ministrijai aktīvi pārstāvēt Latvijas intereses Prezidentūras draugu darba grupas sanāksmēs par ES iekšējo finanšu sloga sadali, kurā plānots izstrādāt ES iekšējā sloga sadales mehānismu.

2.4. Kopējās lauksaimniecības politikas nākotne

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tuvojoties jaunajam Finanšu ietvaram, ar ko Komisija nāks klajā līdz 2011.gada vidum, arvien aktīvāk notiek diskusijas par ilgtspējīgu lauksaimniecību un lauku attīstību, kā arī efektīvāku šīm nozarēm piešķirtā ES finansējuma izmantošanu, jo pašreiz KLP un lauku attīstībai tiek piešķirti 46,2% no ES kopējā budžeta 2007.-2013.gadam. 2. Saskaņā ar 28.11.2008. Lauksaimniecības ministru padomē apstiprinātajiem Padomes secinājumiem „Kopējās lauksaimniecības politikas nākotne pēc 2013.gada” KLP nākotnes mērķis ir spēja reaģēt uz pieaugošo pārtikas pieprasījumu, jaunajiem izaicinājumiem klimata jomā, nozares konkurētspēju ne tikai Eiropas, bet arī pasaules tirgū. Vienlaicīgi jā saglabā pieejamība kvalitatīvai, drošai un pietiekami lētai pārtikai, sakopta lauku vide un nodarbinātība laukos, kā arī jānodrošina augsti dzīvnieku labturības un vides standarti. 3. Politiskās diskusijas par šo jautājumu tika uzsāktas jau
--	---

	<p>Francijas prezidentūras laikā 2008.gada septembrī. Saskaņā ar lauksaimniecības komisāres M.Fišeres – Bēlas redzējumu par KLP nākotni, pēc 2013.gada ievērojami varētu mainīties līdzšinējā tiešo maksājumu politika – atbalsta sniegšanas veidi, virzieni un apjomi, kā arī gaidāma atteikšanās no vēsturiskās tiešo maksājumu aprēķināšanas kārtības (aprēķini tiek veikti, par pamatu ņemot statistikā atspoguļotos valsts ražošanas rādītājus, piemēram, laukaugu platības, ražība, iepriekšējie dažādu lauksaimniecības produktu ražošanas apjomi u.c., kas noteikti konkrētos periodos).</p> <p>4. Tāpat sagaidāms, ka reformēta tiks arī lauku attīstības politika un saskaņā ar 18.-20.11.2008. Padomē panākto vienošanos par KLP „veselības pārbaudi,” ar 2015.gadu tiks atcelta piena u.c. produktu kvotu sistēmu.</p>
<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 22.februārī ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē plānota prezentācija un viedokļu apmaiņa par Prezidentūras diskusiju dokumentu par KLP nākotnes tirgus vadības pasākumiem (intervence, eksporta kompensācijas u.c. atbalsta pasākumi). 2. 30.maijā – 1.jūnijā neformālajā lauksaimniecības ministru sanāsmē plānotas diskusijas par KLP nākotni pēc 2013.gada. 3. Papildus tam, ir iespējamās citas diskusijas par šo jautājumu dažādos dalībvalstu forumos. 4. Iespējams, ka Komisijas priekšlikums par KLP nākotni pēc 2013.gada tiks prezentēts tikai 2010.gada rudenī. Attiecīgie tiesību aktu priekšlikumi sagaidāmi 2011.gada vidū.
<p><i>Latvijas pozīcija</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saskaņā ar nacionālo pozīciju, kas sagatavota uz 22.-23.06.2009. Lauksaimniecības ministru padomi un Latvijas pozīcijas projektu par KLP pēc 2013.gada, Latvija uzskata, ka galvenie pamatprincipi, kuri jāievēro, definējot KLP pēc 2013. gada, ir: „aktivitāte”, „vienlīdzība” un „vienkāršošana”. Saskaņā ar tiem tiešā atbalsta apjomam jābūt samērīgam ar sniegto pakalpojumu sabiedrībai, jāievēro vienlīdzība starp ES dalībvalstīm, nosakot to atbalsta aploknes, jānovērš tirgu kropļojošie efekti, KLP jābūt skaidrai un viegli saprotamai. 2. Pēc 2013.gada KLP pamatmērķiem jābūt: <ul style="list-style-type: none"> - lauksaimniecības un lauku uzņēmējdarbības efektivitātes un konkurētspējas veicināšanai; - patērētāju nodrošināšanai ar drošu un nekaitīgu pārtiku par pieņemamām un ar citām pasaules valstīm konkurētspējīgām cenām, vienlaicīgi nodrošinot ienākumus ES lauksaimniekiem; - sabiedriskā labuma nodrošināšanai, vienlaicīgi kompensējot izdevumus ES lauksaimniekiem. 3. Lai sasniegtu šos KLP mērķus, ir jā saglabā gan KLP I pīlārs (tiešie maksājumi, tirgus kopējās organizācijas mehānismi, tirgus veicināšana), gan II pīlārs (lauku

	attīstības pasākumi). Tai pat laikā Latvijai vissvarīgākais jautājums ir tiešo maksājumu sistēmas pārskatīšana, atsakoties no vēsturiskajiem references rādītājiem to aprēķināšanai, lai pēc 2013.gada nodrošinātu vienlīdzīgus tiešo maksājumu atbalsta līmeņus ES, veicinot godīgus konkurences un saimniekošanas nosacījumus visās ES dalībvalstīs.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zemkopības ministrijai vistuvākajā laikā starpministriju darba grupas ietvaros (Finanšu, Vides Ārlietu, Ekonomikas, Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija) sagatavot detalizētu un argumentētu Latvijas redzējumu par nākotnes KLP. Sagatavoto pozīciju iesniegt apstiprināšanai Ministru kabinetā. 2. Aktīvi paust Latvijas viedokli ES dalībvalstu diskusijās saskaņā ar apstiprināto pozīciju. 3. Uzturēt regulāru dialogu ar Komisijas dienestiem un citām ES dalībvalstīm, lai skaidrotu Latvijas nostāju šajā jautājumā. 4. Aktīvi sadarboties ar Latvijas deputātiem Parlamentā, jo š.g. jūlijā plānota EP Lauksaimniecības komitejas priekšlikuma prezentācija par KLP pēc 2013.gada.

2.5. Latvijas kandidatūras virzīšana Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes (BEREC) biroja izvietojumam Latvijā

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lai turpmāk attīstītu elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu iekšējo tirgu, un stiprinātu Eiropas regulējošo iestāžu grupu (turpmāk - ERG), 2009.gada 26.oktobrī ir panākta dalībvalstu, Komisijas un Parlamenta vienošanās izveidot valsts pārvaldes iestāžu konsultatīvo grupu elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu jomā – Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (turpmāk - BEREC). 2. Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1211/2009 (2009. gada 25. novembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (<i>BEREC</i>) un biroju, iezīmē tālāku ES dalībvalstu gatavību institucionāli stiprināt elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu regulatoru sadarbību. 3. BEREC būtu jāturpina ERG darbs, attīstot valsts pārvaldes iestāžu sadarbību un sadarbību starp valsts pārvaldes iestādēm un Komisiju, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu ES tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem un tādējādi veicinātu iekšējā tirgus attīstību. Viena no BEREC pamatfunkcijām būs padomu sniegšana Komisijai, izstrādājot priekšlikumus elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu jomā, kā arī dalībvalstu konsultēšana, piemērojot ES kopējo likumdošanu attiecīgajā jomā. 4. BEREC darbā kā novērotāji varēs piedalīties arī Eiropas
--	--

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 30 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	<p>Ekonomiskās zonas valstis un ES kandidātvalstis.</p> <p>5. BEREC sastāv no Regulatoru Padomes un Biroja. Regulatoru padomē ir viens pārstāvis no katras dalībvalsts, savukārt, Biroja sastāvā ir Pārvaldības komiteja (pārstāvis no katras dalībvalsts) un administratīvais vadītājs.</p> <p>6. Plānots, ka Birojs saņems finansējumu no Kopienas subsīdijām un brīvprātīgiem dalībvalstu vai valstu regulatoru maksājumiem, lai segtu konkrētas darbības izdevumu pozīcijas, piemēram, projektos.</p>
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	<p>1. Plānots, ka BEREC tiks izveidots 2010.gada pavasarī. Dalībvalstīm jāvienojas par BEREC biroja mītnes vietu un biroja administratīvo vadītāju, kurš, pārvaldības komitejas vadībā un ar to sadarbojoties, īsteno nepieciešamos pasākumus pārējo biroja darbinieku iecelšanai un vēlāk neatkarīgi vadīs biroju.</p> <p>2. Lēmumu par BEREC biroja atrašanās vietu nosaka ar vienprātīgu dalībvalstu lēmumu.</p>
<i>Latvijas pozīcija</i>	<p>1. 2009.gada 24.novembrī Ministru kabinets apstiprināja sākotnējo pozīciju par Latvijas kandidatūras izvirzīšanu BEREC biroja izvietojumam Latvijā. Saeimas Eiropas lietu komisija pozīciju apstiprināja 2009.gada 16.decembra sēdē. Sākotnējā pozīcijā noteikts, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Latvija vēlas pieteikt savu kandidatūru BEREC biroja atrašanās vietai. Latvija uzskata, ka uz BEREC biroja izvietojumu ir attiecināma 2003.gada 13.decembra ES valstu un valdību vadītāju „džentelmeņu vienošanās”, kas nosaka, ka turpmāk izveidotu biroju vai aģentūru mītnes galvenokārt būtu jāizvieto tajās dalībvalstīs, kas ES pievienojās 2004.gadā, vai pēc tam, un atbilstīgi priekšroka jādod tām dalībvalstīm, kurās vēl neatrodas neviens ES birojs vai aģentūra. - Latvija oficiāli izvirzīs savu kandidatūru BEREC biroja atrašanās vietai, tiklīdz Padomes Ģenerālsekretariāts izsludinās dalībvalstu pieteikšanos mītnes vietai. <p>2. 2009.gada 17.-18. decembra Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomē Latvija izplatīja informatīvu dokumentu, kurā izteikta vēlme pieteikties BEREC izvietojumam Latvijā.</p> <p>3. Ja Latvija tiks izvēlēta par BEREC mītnes valsti, ir paredzama ietekme uz valsts budžetu. Vienlaikus jāatzīmē, ka, BEREC izvietojot Latvijā, ir paredzami vairāki ilgtermiņa ieguvumi, t.sk., notiekot BEREC (projektu grupu) sēdēm Latvijā, Latvija gūtu atpazīstamību starptautiskajā mērogā un ilgtermiņā nodrošinātu valsts budžeta ieņēmumus, kā arī BEREC biroja atrašanās Latvijā nestu tai atpazīstamību starptautiskajā vidē un veicinātu Latvijas ciešāku sadarbību ar Komisiju.</p>

<p><i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktīvi paust Latvijas intereses (formālie un neformālie kontakti) dalībvalstu atbalsta iegūšanai, pārliecinot, ka: (1) par BEREC izvietojumu nepieciešama diskusija ES Telekomunikāciju ministru padomē, (2) BEREC birojs izvietojams ES dalībvalstīs un (3) uz to attiecināma „džentelmeņu vienošanās”. 2. Pēc pieteikšanās paziņojuma izsludināšanas norādītajā termiņā sagatavot oficiālu pieteikumu BEREC biroja mītnes vietai Latvijā. 3. Izveidot Augsta līmeņa lobija grupu, kura nodarbotos ar Latvijas kandidatūras stratēģisko plānošanu un virzīšanu, atbalstu koordināciju un atbalstu apmaiņas plānošanu. Darba grupu izveidot 3 cilvēku sastāvā (valdības pārstāvis vai nozares ministrijas valsts sekretārs vai nozares ministrijas pārstāvis; Ārlietu ministrijas pārstāvis; Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas pārstāvis). Grupas sastāvu plānots apstiprināt valdībā, kā arī tās aktivitāšu nodrošināšanai plānots paredzēt papildus budžeta līdzekļus. 4. Latvijas kandidatūras virzībai svarīga ir aktīva Ministru prezidenta, satiksmes ministra un ārlietu ministra iesaiste.
--	--

3. Informācija par Latvijai būtiskiem starpnozaru jautājumiem Spānijas prezidentūras laikā (01.01.2010. – 30.06.2010.)

3.1. ES budžeta pārskatīšana

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2009.gada decembra Eiropadomē tika nolemts, ka Komisijai 2010.gada laikā jānāk klajā ar pārskatu par prioritārajām jomām ES budžetā un līdz 2011.gada jūlijam Komisijai jānāk klajā ar priekšlikumu Finanšu ietvaram 2014.-2020.gadam. 2. Paredzams, ka Komisijas ziņojums par ES budžeta pārskatīšanu un tajā paustās ES nākotnes prioritātes balstīsies uz jūnijā apstiprināmo ES2020 stratēģiju (tuvāk skat. 2.1. nodaļā). 3. Esošās Finanšu perspektīvas 2007.-2013.gadam ietvaros Latvijai piešķirtais finansējums ir 6,55 miljardi eiro, no kuriem 4,53 miljardi eiro Kohēzijas politikas un 2,02 miljardi eiro Kopējās lauksaimniecības politikas īstenošanai. 4. Vienlaikus, 2007.-2013.gada Finanšu perspektīvas ietvaros ir vairākas Kopienas līmeņa programmas transporta, enerģētikas, vides, pētniecības, zinātnes, inovāciju, tieslietu, iekšlietu, ārlietu u.c. jomās, kuru ietvaros savus projektus var pieteikt un finansējumu projektu un pasākumu īstenošanai var saņemt visu dalībvalstu, t.sk., Latvijas valsts, pašvaldību un privātā sektora pārstāvji. Projektu izvērtēšanu un lēmumu par finansējumu piešķiršanu veic Komisija.
<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spānijas prezidentūra nav iecerējusi jautājumu par ES budžeta reformu virzīt apspriešanai ES Padomē. 2. Šī gada laikā Komisijai jānāk klajā ar pārskatu par prioritātēm nākamajā Finanšu ietvarā. 3. Vienlaikus, notiks debates par vairāku nozīmīgu ES politiku (ES2020 stratēģija, Kohēzijas politika, Kopējā lauksaimniecības politika, enerģētika) darbību pēc 2013.gada. Tā kā šo politiku darbības ietvars ir cieši saistīts ar to finansēšanas iespējām, Latvijas viedokļa formulēšana par šiem jautājumiem ir jāskata kontekstā gan ar gaidāmajām debatēm par ES budžeta pārskatīšanu, gan ar Latvijas interesēm nākamajā ES budžetā 2014.-2020.gadam.
<p><i>Latvijas pozīcija</i></p>	<p>Saskaņā ar MK 2009.gada 13.oktobra sēdē apstiprināto Latvijas pozīciju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Latvija uzskata, ka, veidojot ES budžetu, tas ir jāskata ciešā kontekstā ar tiem ES mērķiem, ko dalībvalstis apņēmušas īstenot saskaņā ar Lisabonas līgumu, kā arī dažādu ES politiku ietvaros; jāņem vērā izaicinājumi, ar kuriem saskaras ES. ES budžeta kopapjomam un attiecīgi ES dalībvalstu iemaksām ES budžetā nevajadzētu pieaugt;

	<p>jaunu prioritāšu finansēšanai ir jāmeklē resursi, optimizējot izdevumus ES budžeta ietvaros.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Latvijai prioritārās politikas jomas ES budžeta pārskatīšanas kontekstā ir Kopējā lauksaimniecības politika, Kohēzijas politika, enerģētika un klimats un ārējās attiecības. 3. Attiecībā uz Kohēzijas politiku, arī pēc 2013.gada jāsauglabā tās sākotnējais mērķis - attīstības atšķirību izlīdzināšana starp mazāk attīstītajām teritorijām un pārējo ES (tuvāk skat. 2.2. nodaļā). 4. Kopējā lauksaimniecības politikā pēc 2013.gada, Latvijai ir būtiski, lai tiktu reformēta tiešo maksājumu sistēma un ES līmenī tiktu nodrošināti vienlīdzīgi un godīgi tiešie maksājumi visu ES dalībvalstu lauksaimniekiem. 5. Arī pēc 2013.gada Latvijai būs būtiska tādas enerģētikas politikas un pasākumu īstenošana, kas sekmēs energoapgādes avotu diversifikāciju un mazinās Baltijas tirgus izolāciju. Līdzīgi kā šajā Finanšu perspektīvā, ES atbalstu dažādu enerģētikas projektu finansēšanai Latvija potenciāli varētu saņemt no jaunā ES enerģētiskās drošības un infrastruktūras instrumenta (tas aizstās esošo TEN-E instrumentu; tuvāk skat. 3.4. nodaļā). Ņemot vērā ierobežotos ES budžeta līdzekļus, Latvija uzskata, ka no jaunā enerģētikas instrumenta būtu atbalstāmi tikai Eiropai stratēģiski svarīgi projekti, kā arī tie projekti, kas nav komerciāli pamatoti. 6. Attiecībā uz finansējumu ārējo attiecību jomā, dalībvalstīm nepieciešams vienoties, ka turpmāk līdzekļu izmantošana būs pārskatāma, racionāla un savstarpēji koordinēta. Latvija varētu atbalstīt priekšlikumu, ka pēc 2013.gada tiek palielināts ES budžeta finansējums ārējo attiecību pasākumiem, vienlaicīgi ir būtiski, lai atbilstošs finansējums tiktu piešķirts arī Austrumu partnerības īstenošanai.
<p><i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultācijas ar jaunās Komisijas sastāva komisāru kabineta pārstāvjiem un ES dalībvalstīm, lai skaidrotu Latvijas intereses ES budžeta pārskatīšanas ietvaros. 2. Skaidrot Latvijas intereses Parlamentā, t.sk., sadarbojoties ar Latvijas Parlamenta deputātiem.

3.2. Lisabonas līguma ieviešana un ES institucionālie jautājumi

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izveidot efektīvu institucionālo ietvaru paplašinātās ES funkcionēšanai. 2. Sekmēt ES konkurētspēju un stiprināt tās lomu pasaulē. 3. Veicināt ES tuvināšanos tās pilsoņiem.
---	---

<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<p>ES dalībvalstu un valdību vadītāji 2009.gada 10.-11.decembra Eiropadomē vienojās par sekojošo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atzīmēja Lisabonas līguma spēkā stāšanos 2009.gada 1.decembrī, uzsverot, ka tas nodrošinās stabilāku un ilgstošu turpmāku ES institucionālo ietvaru un ka tas ļaus ES pilnībā koncentrēties uz risinājumiem turpmākajiem izaicinājumiem. 2. Aicināja jauniecelto Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos visdrīzākajā laikā nākt klajā ar priekšlikumu lēmumam par EĀDD, lai to varētu pieņemt līdz 2010.gada aprīļa beigām. Priekšlikumam jābalstās uz vadlīnijām EĀDD, kas tika apstiprinātas šā gada 29.-30.oktobra Eiropadomē. Priekšlikuma izstrādē jāiesaista dalībvalstis. 3. Apsveica Komisijas uzsākto sabiedrisko konsultāciju procedūru par ES pilsoņu iniciatīvas īstenošanu. Aicina Komisiju nākt klajā ar atbilstošu likumdošanas priekšlikumu (regulu), cik drīz vien iespējams, lai to pieņemtu 2010.gada pirmajā pusē. 4. Vienojās konsultēties ar Parlamentu un Komisiju visdrīzākajā laikā par Spānijas valdības priekšlikumu atbilstošiem grozījumiem Lisabonas līguma noteiktajos pārejas perioda noteikumos, lai palielinātu Parlamenta deputātu skaitu. Papildus deputātu vietas iegūs 12 ES dalībvalstis¹. <p>Tādējādi Spānijas prezidentūras laikā notiks darbs pie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Priekšlikuma izstrādes un Padomes lēmuma pieņemšanas par EĀDD organizatorisko struktūru un darbību; 2. Eiropas pilsoņu iniciatīvas īstenošanas; 3. Parlamenta deputātu skaita palielinājuma. Lai to izdarītu, Spānija šobrīd ir lūgusi Parlamenta un Komisijas piekrišanu. Tad tiks sasaukta starpvaldību konference, kas izstrādās atbilstošu grozījumus Lisabonas līgumā. Pēc to apstiprināšanas, tie būs jāratificē visās ES dalībvalstīs atbilstoši to konstitucionālajām tradīcijām, lai tie stātos spēkā; 4. Jautājuma par ES pievienošanos Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai. 5. Spānijas prezidentūras laikā notiks jaunā Komisijas sastāva apstiprināšanas procedūras pabeigšana. Balsojums Parlamentā par jauno Komisijas sastāvu plānots šā gada 9.februārī.
--	--

¹ Bulgārija papildus 1 deputāts; Spānijai – 4; Francijai – 2; Itālijai – 1; Latvijai – 1; Maltai – 1; Nīderlandei – 1; Austrijai – 2; Polijai – 1; Slovēnijai – 1; Zviedrijai – 2; Apvienotajai Karalistei – 1. AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 35 attīstību Spānijas prezidentūrā.

<i>Latvijas pozīcija</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijai ir īpaši svarīgi, lai EĀDD personālā uz vienlīdzīgiem pamatiem un ņemot vērā ģeogrāfisko līdzsvaru tiktu nodrošināta atbilstoša dalībvalstu diplomātisko dienestu nozīmēto darbinieku pārstāvība. Būtiski, lai EĀDD kompetencē tiktu iekļauti konsulārās un diplomātiskās aizsardzības ES pilsoņiem jautājumi. 2. Sagaidām Komisijas priekšlikumu atbilstošā likumdošanas akta formā (regula) par Eiropas pilsoņu iniciatīvas īstenošanu, lai to varētu pieņemt, cik drīz vien iespējams. 3. Atbalstām nepieciešamību pēc iespējas ātrāk rast juridisku risinājumu jautājumā par Parlamenta deputātu skaita palielināšanu, lai to īstenotu cik drīz vien iespējams. 4. Sagaidām, ka jaunā Komisijas sastāva apstiprināšanas procedūra tiks pabeigta plānotajā laikā. Svarīgi, lai ES institūcijas varētu uzsākt funkcionēšanu pilnā apjomā cik drīz vien iespējams.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktīvi jāiesaistās diskusijās par jautājumiem, kas saistīti ar Lisabonas līguma ieviešanu un īstenošanu, jo īpaši Eiropas Ārējās darbības dienestu. Nepieciešamības gadījumā tiks sagatavotas arī pozīcijas apstiprināšanai Ministru kabinetā. 2. Attiecībā uz Parlamenta deputātu skaita palielināšanu nepieciešams nominēt Latvijas pārstāvi starpvaldību konferencē, kas piedalītos Lisabonas līguma atbilstošu grozījumu sagatavošanā.

3.3. Enerģētikas rīcības plāns 2010.-2014.gadam

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Enerģētikas rīcības plāns 2010.-2014.gadam (turpmāk – Plāns) tiek gatavots kā galvenais Eiropas enerģētikas politikas ietvars, kas paredz nozares attīstībai nepieciešamos pasākumus turpmākajos 5 gados, kā arī nosaka sektora stratēģisko analīzi 2030.-2050.gadam. 2. Par atskaites punktu Plāna izstrādei tiks ņemts 2008.gada 2.stratēģiskais enerģētikas pārskats. 3. Turklāt plāna izstrādē tiek ņemti vērā trīs jauni aspekti, kas ietekmē ES enerģētikas politiku: <ul style="list-style-type: none"> - ar Lisabonas līgumu ieviestas izmaiņas: enerģētikas sektora vadošās lomas atzīšana zema oglekļa ekonomikas veidošanā, ilgtspējības izvirzīšana par sektora galveno attīstības kritēriju, kā arī jaunas kompetences noteikšana starptautiskajās attiecībās, - starptautiskās sarunas par klimata pārmaiņu novēršanu, - ekonomiskā krīzes ietekmes radītais enerģētikas resursu pieprasījuma samazinājums un līdz ar to arī investīciju infrastruktūrā krituma ilgtermiņa ietekme uz enerģētikas sektora attīstību. 4. Atšķirībā no iepriekšējā plāna, kurā uzsvars tika likts uz ilgtspējību un iekšējo tirgu, paredzams, ka jaunais plāns papildus koncentrēsies arī uz energoapgādes drošības aspektiem un tehnoloģiju attīstību. Spānijas prezidentūra ir
--	--

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 36 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	<p>iezīmējusi četrus plāna elementus, kuriem būtu jāvelta uzmanība turpmākajos gados:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iekšējā tirgus nostiprināšana – starpsavienojumu attīstība, vienotā Eiropas enerģētikas tirgus izveidošana; - ilgtspējība – cīņa pret klimata izmaiņām, zema oglekļa tehnoloģiju attīstība, atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšana transporta jomā; - energoapgādes drošība – gāzes regulas un jauna enerģētikas drošības un infrastruktūras instrumenta apstiprināšana, kā arī atomenerģijas loma enerģētikas politikā; - ārpolitika – akcents uz piegādes drošības jautājumu risināšanu, uzturot atvērtus dialogus ar galvenajiem enerģētikas tirgus dalībniekiem.
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 15.janvāra neformālajā Enerģētikas ministru sanāksmē - debates par investīciju piesaisti starpsavienojumu nodrošināšanā, tehnoloģiskā procesa reglamentāciju ceļā uz zemu oglekļa enerģētiku, enerģētikas tehnoloģijas pasākumiem un labās prakses piemēriem. 2. 11-12.martā Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomē ir paredzēta Komisijas projekta prezentācija. 3. 25.martā Eiropadomē paredzēta plāna apstiprināšana.
<i>Latvijas pozīcija</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvija atbalsta plāna izstrādi un uzsver nepieciešamību to apstiprināt pēc iespējas ātrāk. 2. Rīcības plānā ir nepieciešams uzsvērt energoefektivitātes jautājumu nozīmi. Latvijai jāturpina izmantot nacionālā un ES līmeņa instrumenti energoefektivitātes veicināšanai, kas ļaus samazināt enerģijas vajadzības un atkarību no importētajiem energoresursiem, radīs jaunas darbavietas un stimulu ekonomikas attīstībai. 3. Līdzīgu apsvērumu dēļ līdzvērtīgs uzsvars ir jānodrošina arī starpsavienojumu izbūves veicināšanai, ja iespējams, - ar jaunā TEN-E finanšu instrumenta atbalstu, tai skaitā, ietverot arī sašķidrinātās dabas gāzes termināļa būvniecību kādā no Baltijas valstīm.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktīvi iesaistīties dalībvalstu diskusijās, nepieciešamības gadījumā organizējot konsultācijas arī ar Komisiju un Prezidentūru. 2. Koordinēt viedokļus ar līdzīgi domājošajām valstīm. 3. Ekonomikas ministrijai vistuvākajā laikā pēc Komisijas priekšlikuma prezentācijas sagatavot sākotnējo pozīciju. 4. Informēt un skaidrot Latvijas pozīciju Latvijas pārstāvjiem Parlamentā.

3.4. TEN-E instrumenta pārskats

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eiropas Enerģētikas tīklu finansējuma (TEN-E) regulējums tika izveidots ar mērķi finansēt elektrības un gāzes pārvades Eiropas mēroga infrastruktūras projektus. Tā
--	--

	<p>gada budžets ir apmēram 25 miljoni eiro, kas atvēlēti galvenokārt izpētes projektiem.</p> <p>2. 2009.gadā Komisijas pētījumā tika konstatēts, ka esošais TEN-E instruments nav piemērots, lai risinātu enerģētikas nozares pašreizējās problēmas (enerģijas tīklu novecošanās, to neatbilstība atjaunojamo energoresursu izmantošanas un decentralizētās ražošanas mērķiem, starpsavienojumu trūkums, privātā sektora nespēja nodrošināt pietiekamo investīciju apjomu infrastruktūrā ekonomikas krīzes apstākļos) un tas ir nepietiekami pieskaņots jaunajai – ar Lisabonas līgumu ieviestajai - Eiropas enerģētikas politikai. Tas arī nav pienācīgi saskaņots ar iekšējo tirgu un citām pārmaiņām, piemēram, pētniecības politiku un ārpolitiku. Instrumenta budžets ir nepietiekams.</p> <p>3. Tādēļ nepieciešams pārskatīt esošo TEN-E instrumentu un aizstāt to ar jaunu enerģētikas drošības un infrastruktūras instrumentu, kuram būtu šādi mērķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pabeigt ES iekšējā enerģijas tirgus veidošanu, - nodrošināt tīkla attīstību, kas ļautu sasniegt ES atjaunojamās enerģijas mērķus, - panākt ES energoapgādes drošību, izmantojot lielākos infrastruktūras projektus ES teritorijā un ārpus tās. <p>4. Komisijas pētījumā ir ierosināts pārskatīt TEN-E pamatnostādnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - paplašināt TEN-E izmantošanas sfēru un attiecināt to uz visu enerģijas transporta tīklu (kā prioritāti saglabāt gāzes un elektrības projektus, bet ietvert arī naftas un transportēšanas infrastruktūru); - skaidri definēt <i>ENTSO</i>¹ un <i>ACER</i>² uzdevumus TEN-E plānošanā; - sašaurināt TEN-E līdz ierobežotam stratēģisku projektu skaitam, ietverot pārrobežu projektus, projektus, kas Eiropas tīklam pievieno izolētas dalībvalstis, un tos, kas aptver vairākas dalībvalstis; - pārskatīt TEN-E budžetu, paplašināt dažādu finansēšanas iespēju (ES struktūrfondi, Eiropas Investīciju banka) izmantošanu. <p>5. 2009.gada marta Eiropadome tika nolemts, ka Komisijai līdz 2010.gada sākumam ir jānāk klajā ar jaunu tiesību aktu projektu ES enerģētiskās drošības un infrastruktūras finansēšanas instrumentam.</p>
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	31.maija Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomē ir plānota Komisijas tiesību akta projekta prezentācija.
<i>Latvijas pozīcija</i>	1. Latvija uzskata, ka ir būtiski, lai jauno ES enerģētikas

¹ Eiropas elektrības pārvades sistēmu operatoru asociācija.

² Energoregulatoru sadarbības aģentūra.

	<p>drošības un infrastruktūras instrumentu varētu izmantot kā papildinājumu esošajiem finanšu avotiem.</p> <ol style="list-style-type: none"> Latvija atbalsta neliela prioritāro projektu skaita noteikšanu, priekšroku dodot pārrobežu projektiem, kas sekmētu ES energotīklu labāku integrāciju. Latvija uzskata, ka īpaši atbalstāmi būtu tādi projekti, kas nav komerciāli, bet vienlaikus palīdz īstenot ES enerģētikas politikas pamatmērķus, piemēram, uzlabojot ES energoapgādes drošību.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> Ekonomikas ministrijai vistuvākajā laikā pēc Komisijas priekšlikuma prezentācijas sagatavot sākotnējo pozīciju, t.sk., analizējot Latvijas intereses un nepieciešamību no jaunā TEN-E instrumenta finansēt arī atjaunojamās enerģijas avotu integrāciju elektroenerģijas tīklā. Aktīvi iesaistīties dalībvalstu diskusijās, organizējot konsultācijas arī ar Komisiju un Prezidentūru. Informēt un skaidrot Latvijas pozīciju Latvijas pārstāvjiem Parlamentā.

3.5. Iekšējās drošības stratēģija

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> Stokholmas programmā un Trio prezidentūras programmā tieslietu un iekšlietu jomā ir uzsvērtas visaptverošas un savstarpēji koordinētas ES līmeņa pieejas nepieciešamība, lai nodrošinātu ES iekšējo drošību. Šobrīd nav neviena ES iniciatīvas iekšējās drošības jomā koordinējoša dokumenta. ES iekšējās drošības stratēģiju nepieciešams izstrādāt, lai identificētu galvenos draudus un izaicinājumus, kā arī, lai definētu principus un vadlīnijas iekšējās drošības politikas attīstībai un pilnveidošanai ES . Iekšējās drošības stratēģija (turpmāk - Stratēģija) apkopos principus un galvenās vadlīnijas darbam ar iekšējās drošības jautājumiem ES (organizētās noziedzības, narkotiku izplatības, terorisma, korupcijas, cilvēktirdzniecības, pārrobežu noziedzības apkarošana, rīcība dabas katastrofu gadījumos u.c.). Minētā stratēģija kalpos par pamatu konkrētām praktiskās sadarbības, un, iespējams, arī ES likumdošanas iniciatīvām datu apmaiņas, ārējo robežu pārvaldības un citās ar iekšējo drošību saistītajās jomās.
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	<ol style="list-style-type: none"> Diskusijas par stratēģiju, pamatojoties uz Komisijas sagatavoto un š.g. janvārī izplatīto diskusiju dokumentu, ir centrālais jautājums neformālās 20.-22.janvāra ES Tieslietu un iekšlietu ministru padomes laikā. Laika posmā līdz nākamajai ES Tieslietu un iekšlietu padomei (25.-26. februārī) plānotas diskusijas ES Padomes darba grupu līmenī. Plānots, ka stratēģija tiks virzīta apstiprināšanai 25.-26.februāra ES Tieslietu un iekšlietu ministru padomes sanāksmē.

	4. Apstiprinātās stratēģijas ieviešana būs viens no jaunizveidotās Iekšējās drošības komitejas (COSI) uzdevumiem. Stratēģijas ieviešanai tiks sagatavota tālākās darbības programmas cīņai ar narkotiku izplatību un organizēto noziedzību, kā arī stratēģijas Rīcības plāns.
<i>Latvijas pozīcija</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvija uzskata, ka stratēģijai jābūt harmoniskam Stokholmas programmā ietvertu pasākumu turpinājumam, nodrošinot visaptverošu pieeju darbā ar iekšējās drošības jautājumiem, ietverot saikni starp ārējo un iekšējo drošību. 2. Latvija atbalsta šobrīd Stokholmas programmā nostiprināto stratēģijas struktūru, kā arī galvenos tās izstrādes principus (ES un dalībvalstu kompetenču nošķiršana, dalībvalstu solidaritāte, ES aģentūru - Europol, Eurojust, Frontex - sadarbības veicināšana) 3. Kā centrālajam elementam stratēģijā jābūt praktiskās sadarbības un informācijas apmaiņas tālākai stiprināšanai un pilnveidošanai gan ES dalībvalstu starpā, gan sadarbībā ar trešajām valstīm.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iekšlietu ministrijai sagatavot sākotnējo pozīciju. 2. Aktīvi paust Latvijas intereses dalībvalstu diskusijās.

3.6. Darba laika direktīvas grozījumi

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komisijas priekšlikums Darba laika direktīvas¹ grozījumiem (publicēts 2004. gada 24. septembrī) paredzēja: <ul style="list-style-type: none"> - piedāvāt iespēju atkāpties no šobrīd noteiktā atskaites perioda (4 mēneši) attiecībā uz maksimālo nedēļas darba laiku; - saglabāt iespēju nepiemērot nedēļas maksimālo darba laiku, ja darbinieks tam piekrīt (t.s. „iespēja nepiemērot”); - pārskatīt jēdziena „darba laiks” izpratni, ko būtiski ietekmējuši Eiropas Kopienų Tiesas lēmumi SIMAP un Jaeger lietās par ārstu dežūrlaika kvalificēšanu kā darba laiku. 2. 2005. gada 31. maijā publicētajā grozītajā priekšlikumā Komisija papildus pievērsa uzmanību darba un ģimenes dzīves saskaņošanas veicināšanai, attiecīgi organizējot darba laiku. 3. 2009. gada pirmajā pusgadā Darba laika direktīvas grozījumu izskatīšana beidzās bez rezultāta, Parlamentam un Padomei nespējot vienoties par pieņemamu regulējumu attiecībā uz iespēju nepiemērot nedēļas maksimālo darba laiku.
--	---

¹ Parlamenta un Padomes direktīva 2003/88/EK par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem. AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 40 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	4. Problemātika, kas bija Komisijas priekšlikumu pamatā, un nepieciešamība paplašināt darba devēju un darbinieku iespējas elastīgāk organizēt darba laiku joprojām saglabājas.
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	Iespējams, ka Komisija publicēs jaunu priekšlikumu grozījumiem Darba laika direktīvā. Pirms priekšlikuma publicēšanas notiks konsultēšanās ar sociālajiem partneriem par jaunā priekšlikuma saturu un Komisija, iespējams, sagatavos ietekmes izvērtējumu.
<i>Latvijas pozīcija</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijai ir pieņemama šobrīd spēkā esošā Darba laika direktīva, jo Latvijas veselības aprūpes nozarē ir ieviesta arī tajā paredzētā iespēja nepiemērot nedēļas maksimālo darba laiku. Tomēr Darba laika direktīvas grozīšana varētu dot vairāk iespēju darba devējiem elastīgāk organizēt darba laiku, vienlaikus uzlabojot darbinieku interešu aizsardzību. 2. Latvija ir ieinteresēta, lai jaunais priekšlikums grozījumiem Darba laika direktīvā tiktu publicēts pēc detalizētām konsultācijām ar sociālajiem partneriem, ja nepieciešams, rīkojot papildu diskusijas. 3. Līdzšinējās diskusijās Latvijai bija svarīgi, lai direktīvas projektā netiktu noteikts pienākums summēt darba laiku darbiniekam, kas strādā pie vairākiem darba devējiem, kā arī Latvija bija ieinteresēta saglabāt “iespēju nepiemērot” nedēļas maksimālo darba laiku vai noteikt pietiekami ilgu periodu šīs iespējas atcelšanai.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aicināt sociālos partnerus aktīvi piedalīties iespējamās konsultācijās ar Komisiju. 2. Pēc Komisijas priekšlikuma publicēšanas sagatavot sākotnējo pozīciju.

3.7. TEN – T instrumenta pārskats

<i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eiropas transporta politikas mērķis ir veicināt ekonomiski un ekoloģiski efektīvus, drošus un uzticamus transporta pakalpojumus. Šim nolūkam 1996. gadā tika izstrādāta Eiropas Transporta tīkla (turpmāk - TEN-T) politika, kurai jānodrošina šo pakalpojumu lietderīgums, kam pamatā ir integrēta un inovatīva infrastruktūra. 2. Šobrīd tā paredz plānošanu divos līmeņos: pirmais līmenis ir visaptverošs tīkls (dzelzceļa, autoceļu, iekšzemes ūdensceļu, kombinētā transporta, lidostu un ostu tīkla uzmentumplāni), bet otrais līmenis ir 30 izraudzītie prioritārie, respektīvi, kopējas ieinteresētības projekti. 3. Tomēr līdz šim pieejamie instrumenti nav bijuši pietiekami un TEN-T mērķi tika sasniegti tikai daļēji.
--	---

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 41 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	<p>Nemot vērā mainīgos ārējos apstākļus, mērķi ir jāpārvērtē reizi 5 gados.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Viens no svarīgākajiem TEN-T politikas pārskata jautājumiem ir, kā veidot nākotnes multimodālo tīklu un panākt tā pabeigšanu, rūpīgi kombinējot plānošanas pieejas, īstenošanas kapacitāti un zinātību (<i>know-how</i>). 5. Balstoties uz Komisijas 2009.gada februārī publicēto vērtējumu par TEN-T līdzšinējo darbību,¹ 2009.gada 11.-12. jūnijā tika apstiprināti Padomes secinājumi, kuros uzsvērts, ka transnacionālā satiksmes plūsma ir svarīgs kritērijs TEN-T plānošanā un ka TEN-T politikai ir jāsniedz nozīmīgs ieguldījums vides mērķiem un cīņai ar klimata pārmaiņām. Tāpat ir nepieciešams ieviest TEN-T projektus, samazinot administratīvos šķēršļus un vienkāršojot kritērijus un procedūras, lai saņemtu līdzfinansējumu TEN-T projektiem.
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patlaban ekspertu darba grupa izstrādā priekšlikumus jaunās TEN-T politikas metodoloģijai, ko plānots publiskot 2010. gada pirmajā pusē un apspriest 2010. gada jūnijā ikgadējā ekspertu, nozares pārstāvju un politiķu konferencē <i>TEN-T Days</i>. 2. Līdz 2010. gada beigām Komisija izstrādās pārskatītās vadlīnijas TEN-T attīstībai.²
<i>Latvijas pozīcija</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvija uzskata, ka TEN-T tīkla turpmākā attīstībā izmantojams divslāņu tīkls, kas sastāv no visaptveroša tīkla, kurš balstīts uz pašreizējām TEN-T kartēm, un vairākveidu transporta "galvenā tīkla", kurš vēl ir jādefinē. „Galvenā tīkla” koncepciju veido "ģeogrāfiskais pīlārs" un "konceptuālais pīlārs" (IT risinājumi, inovācijas). Tādējādi būtu vieglāk integrēt dažādos transporta politikas un transporta infrastruktūras aspektus. 2. Latvija uzskata, ka tīklā savienotu prioritāro projektu pieeja, kāda tiek piedāvāta TEN-T politikas jaunajā attīstības scenārijā, ir labāka nekā pašreizējā atsevišķo prioritāro projektu pieeja. Izstrādājot prioritāro projektu sarakstu, tajā tika iekļauti vairāki politiski lobēti projekti, tie nebija savienoti un nebija noteikti skaidri to atlases kritēriji. Būtiskam atlases kritērijam jābūt nozīmīgām pārrobežu transporta plūsmām, attiecīgi atbalstot TEN-T koridoru savienojumus ar trešajām valstīm tieši jaunajās dalībvalstīs, kurās ir ES ārējā robeža. Efektīva preču un cilvēku kustība ir būtisks priekšnoteikums ES ekonomiskajai aktivitātei un izaugsmei. 3. Latvijai ir būtiski saglabāt līdz šim noteikto TEN-T tīklu,

¹ 2009.gada 4.februāra Komisijas komunikācija „Zaļā grāmata TEN-T: politikas pārskats. Ceļā uz integrētāku Eiropas transporta tīklu, kas sekmētu kopējas transporta politikas īstenošanu”

²Šobrīd tiek papildinātas arī spēkā esošās vadlīnijas, lai padarītu saprotamākus tajās veiktos grozījumus sakarā ar ES paplašināšanos (Priekšlikums Parlamenta un Padomes lēmumam par Kopienas pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai (pārstrādāta versija), COM(2009) 391).

AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 42 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	<p>to papildinot ar transnacionālajām asīm austrumu - rietumu virzienā un aicināt Komisiju izstrādāt priekšlikumus, kā šo asu izmantošanu attiecībā uz kaimiņvalstīm padarīt efektīvu. Latvijai būtiski, lai kopējā tīklā tiktu iekļauts arī savienojums ar Baltkrieviju. Uzskatām, ka tas ir ļoti svarīgs posms Latvijas kā ES dalībvalsts transporta savienojumā ar NVS un tālāk ar Āzijas valstīm.</p> <p>4. Jūras maģistrāļu projektu atbalsts ir ļoti svarīgs, bet projektu realizācijai vēl joprojām ir saglabājies būtisks šķērslis - prasība projektu iesniegt vismaz divām valstīm. Tā jāvērtē pēc būtības, jo katra no TEN-T ostām nodrošina tuvsatiksmes kuģošana savienojumus ar vairākām citām ES ostām un tās bieži vien savstarpēji konkurē. Būtu nepieciešams rast iespēju pretendēt uz finansējumu arī tikai vienai ostai, jo tās apkalpojamās jūras līnijas var mainīties.</p> <p>5. Lielāks akcents liekams uz moderno tehnoloģiju izmantošanu, pievienotās vērtības radīšanu un loģistikas centru veidošanu. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš loģistikas centru attīstībai, kas nodrošinātu mūsdienu prasībām atbilstošu multimodalitāti.</p> <p>6. Īstenojot TEN-T projektus, ir būtiski sabalansēt ES sociālekonomiskās vajadzības un vides prasības, kā arī vienkāršot administratīvās procedūras, kas saistītas gan ar dažādu projektu ieviešanu, gan ar kravas pavaddokumentu, atļauju, pavadzīmju u.c. dokumentu noformēšanu.</p>
<p><i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Satiksmes ministrijai vistuvākajā laikā pēc Komisijas priekšlikuma prezentācijas sagatavot sākotnējo pozīciju. 2. Aktīvi iesaistīties dalībvalstu diskusijās, nepieciešamības gadījumā organizējot konsultācijas arī ar Komisiju un Prezidentūru. 3. Informēt un skaidrot Latvijas pozīciju Latvijas pārstāvjiem Parlamentā.

3.8. Universālā pakalpojuma direktīva

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Universālā pakalpojuma jēdziena pārskatīšana notiek reizi 3 gados, ņemot vērā sociālo, ekonomisko un tehnoloģisko attīstību, īpašu uzmanību pievēršot mobilitātei un datu pārraides ātrumam, kā arī, ņemot vērā galvenās tehnoloģijas, ko izmanto vairums abonentu. 2. 2008.gadā Komisija uzsāka diskusiju par universālā pakalpojuma otro pārskatu¹. Viens no Paziņojuma mērķiem ir rast atbildi uz jautājumu, kā īstenot „platjosla
---	--

¹ 2008.gada 2.oktobrī Komisijas paziņojums Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai paziņojumu par universālā pakalpojuma darbības jomas otro periodisko pārskatu saistībā ar elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem saskaņā ar Universālā pakalpojuma Direktīvas 2002/22/EK 15. pantu.
AMzino_280110_prioritates; Par nozaru politiku virzību Zviedrijas prezidentūrā un plānoto 43 attīstību Spānijas prezidentūrā.

	<p>visiem” koncepciju.</p> <p>3. Komisija aicināja dalībvalstis un ieinteresētās puses uzsākt debates par nepieciešamību mainīt universālā pakalpojuma jēdzienu un darbības jomu ES līmenī un, ja tas jādara, vai universālais pakalpojums ir piemērots instruments, lai sekmētu platjoslas pakalpojumu attīstību, vai arī tā ir jāatstāj citu ES politikas instrumentu vai ES valstu ziņā.</p> <p>4. Lai diskutētu par koncepcijas „platjosla visiem” īstenošanu, Francijas prezidentūra uz 2008.gada 27.novembra Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomi sagatavoja vairākus iespējamus platjoslu attīstības scenārijus, no kuriem Latvija par labāko risinājumu atzina variantu, kurā paredzēts platjoslas pakalpojumu koncepciju definēt ES mērogā, ievērojot infrastruktūras attīstības nevienlīdzību dalībvalstīs un ieviešot nacionālajai situācijai pielāgotu pieeju un subsidiaritāti koncepcijas īstenošanā.</p> <p>5. Paredzēts pārskatīt arī finansēšanas nosacījumus un nosacījumus par to, kādos gadījumos platjoslas pakalpojumi atzīstami par daļu no universālā pakalpojuma.</p>
<i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i>	<p>Paredzams, ka Komisija 2010.gada pavasarī uzsāks publiskās konsultācijas par platjoslu iekļaušanu universālajā pakalpojumā un rezultātus prezentēs paziņojumā 31.maija Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomē, kā arī, atkarībā no rezultātiem, iespējams, sagatavos priekšlikumu direktīvas grozījumiem.</p>
<i>Latvijas pozīcija</i>	<p>Latvija uztur 2008.gada 27.novembra Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomē pausto viedokli, ka platjoslu iekļaušanu universālajā pakalpojumā atbalstāma tikai ar šādiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiek definēts platjoslas jēdziens ES mērogā; - platjoslu attīstībai tiek piešķirti Eiropas struktūrfondu līdzekļi.
<i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i>	<p>1. Satiksmes ministrijai pēc Komisijas priekšlikuma prezentācijas sagatavot sākotnējo pozīciju, iekļaujot atbildes uz Komisijas izvirzītajiem jautājumiem.</p> <p>2. Uzturēt kontaktus ar Komisiju, lai Latvijas intereses iespēju robežās tiktu ņemtas vērā, pirms Komisija nāk klajā ar jauno tiesību aktu.</p>

3.9. Vides kvalitāte (Integrētais rūpnieciskais piesārņojums, Elektrisko un elektronisko atkritumu apsaimniekošana, Biocīdo produktu laišana tirgū)

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<p><u>Rūpniecisko emisiju direktīva</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Direktīvas projekta mērķis ir samazināt rūpniecisko iekārtu ietekmi uz vidi un vienkāršot, uzlabot un aktualizēt ES regulējumu šajā jomā. 2. Direktīva integrēs un aizstās septiņus spēkā esošus tiesību aktus, vienkāršos un saskaņos vides aizsardzības prasības rūpnieciskām iekārtām, pielāgos tās tehniskajam progresam, noteiks jaunus piesārņojošo vielu emisiju ierobežojumus, kā arī paredzēs obligātus noteikumus iekārtu inspekcijai, atļaujas nosacījumiem un ziņošanai par atbilstību. <p><u>Regula par biocīdo produktu laišanu tirgū un lietošanu</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regulas projekts aizstās spēkā esošo direktīvu 98/8/EK. Tās mērķis ir uzlabot spēkā esošo regulējumu attiecībā uz bioloģiski aktīvo vielu (biocīdu) laišanu tirgū, nepazeminot vides un cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzības līmeni. 2. Regulas projekts paredz vienkāršot un harmonizēt atļauju izsniegšanas sistēmu, samazinot izmaksas un administratīvo slogu uzņēmumiem un iestādēm. Papildus tam paredzēs precizēt datu aizsardzības un kopīgas izmantošanas noteikumus, saskaņot atļauju izsniegšanas maksu sistēmas dalībvalstīs, attiecināt regulas prasības arī uz izstrādājumiem vai materiāliem, kas apstrādāti ar biocīdiem produktiem. <p><u>Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošana</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Direktīvas par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem</i> aizstās spēkā esošo tāda paša nosaukuma direktīvu 2002/96/EK. Direktīva tiek pārskatīta, lai uzlabotu elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu un samazinātu ar to saistītās administratīvās izmaksas un slogu, vienlaikus nesamazinot vides aizsardzības līmeni. 2. <i>Direktīvas par dažu bīstamu vielu lietošanas ierobežojumiem elektriskajās un elektroniskajās iekārtās</i> mērķis ir uzlabot regulējumu attiecībā uz bīstamām vielām elektriskās un elektroniskās iekārtās, pielāgot to zinātnes un tehnikas attīstībai un nodrošināt saskaņotību ar citiem ES tiesību aktiem. Direktīva aizstās spēkā esošo tāda paša nosaukuma direktīvu 2002/95/EK.
<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<p><u>Rūpniecisko emisiju direktīva</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezidentūra iecerējusi panākt galīgo vienošanos starp Padomi un Parlamentu (2.lasījumā). Aprīlī-maijā paredzamas neformālās trīspusējās sarunas starp Padomi, Komisiju un Parlamentu.

	<p>2. 2010.gada 18.maijā paredzēts Parlamenta 2.lasījuma balsojums.</p> <p>3. Paralēli tiks veikti pielāgojumi saistībā ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos, t.sk., attiecībā uz ieviešanas aktiem.</p> <p><u>Regula par biocīdo produktu laišanu tirgū un lietošanu</u></p> <p>1. Tiks turpināta regulas projekta izskatīšana ES Padomē ekspertu līmenī.</p> <p>2. 2010.gada 15.jūnijā paredzēts Parlamenta balsojums par priekšlikumiem 1.lasījumā.</p> <p>3. 2010.gada 21.jūnija Vides ministru padomē paredzēts progresa ziņojums vai dalībvalstu politiskā vienošanās.</p> <p><u>Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošana</u></p> <p>1. Tiks turpināta abu direktīvu projektu izskatīšana ES Padomē ekspertu līmenī.</p> <p>2. 2010.gada 18.maijā paredzēts Parlamenta balsojums par priekšlikumiem 1.lasījumā. Ja būs iespējams, Prezidentūra centīsies pirms balsojuma panākt galīgo vienošanos ar Parlamentu. Tādā gadījumā neformālās trīspusējās sarunas paredzamas aprīlī-maijā.</p> <p>3. 2010.gada 21.jūnija Vides ministru padomē paredzēts panākt dalībvalstu politisko vienošanos.</p>
<p><i>Latvijas pozīcija</i></p>	<p><u>Rūpniecisko emisiju direktīva</u></p> <p>1. 2009.gada jūnijā panāktā dalībvalstu vienošanās ir labs risinājums Latvijas bažām, īpaši attiecībā uz prasībām lielajām sadedzināšanas iekārtām, t.sk., pārejas nosacījumiem jauno prasību piemērošanai esošām iekārtām, un tehnisko vadlīniju izstrādes un pieņemšanas kārtību, t.sk. par to tulkošanu dalībvalstu valodās. Attiecībā uz esošajām lielajām sadedzināšanas iekārtām ir ietvertas atkāpes iespējas līdz 2020. vai 2023.gadam (atkarībā no piemērojamiem kritērijiem). Galvenos secinājumus par tehniskajām vadlīnijām (ietvers būtiskākos elementus) paredzēts pieņemt komitoloģijas procedūrā, tādējādi nodrošinot to pieejamību arī dalībvalstu valodās.</p> <p>2. Diskusijās ar Parlamentu svarīgi saglabāt šā brīža kompromisa risinājumus minētajos Latvijai būtiskajos jautājumos.</p> <p>3. Īpaša vērība izmaiņām saistībā ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos un to atbilstībai Latvijas interesēm, sevišķi attiecībā uz tehnisko vadlīniju pieņemšanu, kas patreizējā risinājumā ietver komitoloģijas procedūru.</p> <p><u>Regula par biocīdo produktu laišanu tirgū un lietošanu</u></p> <p>1. Latvija atbalsta vienkāršotu, caurskatāmu atļauju piešķiršanas procedūru ar samērīgām prasībām kā uzņēmējiem, tā dalībvalstu kompetentajām iestādēm.</p> <p>2. Nepieciešams pārskatīt principus, pēc kuriem veidotos</p>

	<p>biocīdu reģistrācijas nodeva Eiropas Ķīmisko vielu aģentūrai (ECHA). Būtu jāņem vērā ienākumu, labklājības līmeņa, kā arī valūtu atšķirības dalībvalstīs. Patreizējās regulas projektā ietvertās augstās reģistrācijas un autorizācijas izmaksas ir nesamērīgas attiecībā uz maziem, vidējiem un mikrouzņēmumiem.</p> <p><u>Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošana</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Latvija dotu priekšroku abu direktīvu tvērumu saskaņošanai, t.i., lai abās direktīvās būtu vienota termina „elektriskās un elektroniskās iekārtas” izpratne. 2. Latvija atbalsta ierobežotu <i>Direktīvas par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem</i> tvērumu, to attiecinot uz noteiktām, direktīvā norādītām elektrisko un elektronisku iekārtu kategorijām. 3. Latvija neatbalsta direktīvas projektā noteikto dalītās savākšanas mērķi (2016.gadā jāsavāc 65% no vidējā iepriekšējos divos gados tirgū novietoto elektrisko un elektronisko iekārtu apjoma), bet varētu piekrist vai nu garākam laika periodam noteiktā mērķa sasniegšanai, vai zemākam mērķim, vai arī pārejas perioda noteikšanai direktīvā tām valstīm, kam ir objektīvas grūtības ar mērķa sasniegšanu. 4. Nepieciešams rast labāku risinājumu attiecībā uz ražotāja finansiālo atbildību par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, jo patreizējais piedāvājums noteikt pienākumu atkritumu ražotājam segt visus elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas izmaksas. 5. Latvija kopumā atbalsta <i>Direktīvas par dažu bīstamu vielu lietošanas ierobežojumiem elektriskajās un elektroniskajās iekārtās</i> projektu. Vienlaikus Latvija uzskata, ka potenciāli ierobežojamās vielas nebūtu norādāmas direktīvas tekstā, kamēr nav zinātniski pierādīta to bīstamība. Aizliegto vielu saraksta pārskatīšana un papildināšana būtu veicama ar ieviešanas aktiem. 6. Latvija vēlētos redzēt pietiekami caurspīdīgu izņēmumu noteikšanas procedūru aizliegto vielu lietojumam, paredzot pietiekami ilgu pārejas periodu ražošanas uzņēmumiem attiecīgu tehnoloģisku izmaiņu izdarīšanai. 7. Latvija arī dotu priekšroku garākam atkāpes no vielas lietošanas aizlieguma termiņam (patreiz šādu izņēmumu ir paredzēts piešķirt uz 4 gadiem).
<p><i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i></p>	<p><u>Rūpniecisko emisiju direktīva un Regula par biocīdo produktu laišanu tirgū un lietošanu</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vides ministrijai aktualizēt Latvijas pozīciju atbilstoši diskusijām Padomē un Parlamentā. 2. Aktīvi iesaistīties dalībvalstu diskusijās, nepieciešamības gadījumā organizējot konsultācijas arī ar Komisiju un Prezidentūru. 3. Informēt un skaidrot Latvijas pozīciju Latvijas pārstāvjiem

	<p>Parlamentā.</p> <p><u>Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošana</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vides ministrijai aktualizēt Latvijas pozīciju atbilstoši diskusijām Padomē un Parlamentā, īpašu uzmanību pievēršot diskusiju virzībai par direktīvu tvērumu, atkritumu savākšanas mērķiem un finanšu jautājumiem. 2. Aktīvi iesaistīties dalībvalstu diskusijās, nepieciešamības gadījumā organizējot konsultācijas arī ar Komisiju un Prezidentūru. 3. Koordinēt viedokļus ar līdzīgi domājošajām valstīm. 4. Informēt un skaidrot Latvijas pozīciju Latvijas pārstāvjiem Parlamentā.
--	---

3.10. Kopējās zivsaimniecības politikas reforma

<p><i>ES iniciatīvas mērķis un saturs</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2009.gada 21.aprīlī prezentētās Zaļās grāmatas, kas izstrādāta ES Kopējās zivsaimniecības politikas (turpmāk - KZP) reformai, sagatavošanas iemesli: <ul style="list-style-type: none"> - 2007.gada beigās Eiropas Revīzijas palāta veica Kopienas zvejas kontroles sistēmas auditu, kurā tika skarti arī vairāki vispārēji KZP jautājumi, un nonāca pie slēdziena, ka ir nepieciešams pārskatīt KZP; - līdzšinējās politikas rezultātā notikusī daudzu zivju krājumu straujā samazināšanās; - starptautiskās zivsaimniecības organizācijas aktīvāk iesaistās jautājumos, kas saistīti ar nelegālās zvejas apkarošanu, zivju produkcijas tirdzniecības u.c. jautājumiem; - šobrīd spēkā esošie KZP veidojošie normatīvie akti paredz pārskatīt KZP līdz 2012.gadam. 2. Zaļajā grāmatā konstatēti nozīmīgākie KZP strukturālie trūkumi: pārāk lielā flotes kapacitāte, neprecīzi formulēti nozares politiskie mērķi un nepietiekamā politiskā griba to realizēšanā, kā arī orientēšanās uz īstermiņa mērķiem. 3. Komisija turpinās strādāt, lai ES līmenī pilnveidotu piekrastes zvejas flotes darbības aizsardzību un stabilizēšanu, zvejas iespēju optimālu izmantošanu, zivju produktu tirdzniecību pēc principa „no kuģa līdz patērētājam”, KZP integrēšanu plašākā jūrniecības politikā un akvakultūrā.
---	---

<p><i>Paredzamā virzība Spānijas prezidentūras laikā</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 19.-20.aprīlī Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē ir plānota Komisijas prezentācija un viedokļu apmaiņa par dokumentu „Secinājumi, kas radušies Zaļās grāmatas par KZP reformu konsultāciju procesā”. 2. 4.-5.maijā plānota viedokļu apmaiņa neformālajā Zivsaimniecības ministru sanāksmē. 3. 28.-29.jūnijā Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē ir plānota Komisijas prezentācija un viedokļu apmaiņa par dokumentu „Iespējamie KZP reformas varianti”. 4. Detalizēts darbs par KZP reformas elementiem Padomes darba grupās tiks uzsākts pēc šo jautājumu prezentēšanas Padomē.
<p><i>Latvijas pozīcija</i></p>	<p>Latvijai īpaši svarīgi ir šādi jautājumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. administratīvā sloga samazināšana nozares uzņēmējiem, kā arī dalībvalstu administrācijām, vienlaicīgi veidojot maksimāli caurskatāmu un vienkāršu pārvaldības sistēmu; 2. reģionālā principa stiprināšana, t.i., ES ietvarā diskusijās varētu iesaistīties tikai tās valstis, kuru flotes reāli piedalās zvejā attiecīgajā reģionā, līdz ar to mazinot nacionālo ekspertu noslogojumu; 3. jebkurai zveju ierobežojošai darbībai jāparedz kompensējoši pasākumi, kas nodrošinātu adekvātu ieņēmumu līmeni no zvejniecības atkarīgajos reģionos; 4. jāveido daudzgadu nozvejas kvotu sistēma, kas ļautu nozares uzņēmējiem labāk plānot savu darbību; 5. valsts ekskluzīvās ekonomiskās zonas (12 jūras jūdzes) pieejamība būtu jāsauglabā tikai katras attiecīgās ES dalībvalsts zvejas kuģiem, izņemot gadījumus, kad ES dalībvalstis savstarpēji vienojas par citādiem nosacījumiem; 6. jāturpina zvejas iespēju piešķiršanu balstīt tikai uz vēsturisko nozveju noteiktos reģionos, tādējādi ierobežojot pārmērīgas zvejas kapacitātes piesaistīšanu noteiktu reģionu zvejas resursiem; 7. ES dalībvalstīm, kuras ievērojami vai pilnībā sabalansējušas flotes jaudu un darbības efektivitāti ar pieejamajiem resursiem, jāparedz labvēlīgāki saglabātās flotes modernizēšanas (piemēram, jaudas palielināšana, mainot dzinēju, korpusa atjaunošanas darbi, uzlabojumi darba drošībai u.c.) nosacījumi; 8. Komisijai ES eksporta veicināšanai jāsadarbojas ar trešajām valstīm par normu (marķēšana, iepakojums u.c.) vienādošanu, sanitāro un higiēnas prasību saskaņošanu un dokumentu vajadzības izvērtēšanu; ES zivsaimniecības nozari nedrīkst diskriminēt attiecībā pret trešajām valstīm, nosakot augstākus produkcijas standartus jebkurā to aprites posmā;

	<p>9. būtu nepieciešams pārskatīt mazapjoma un lielapjoma saimnieciskās darbības nošķirtības pamatprincipus, jo ne visās nozarēs spēkā esošais uzņēmējdarbības sadalījums pēc uzņēmuma lieluma (strādājošo skaits un uzņēmuma apgrozījums) ir vienlīdz adekvāts;</p> <p>10. atbalsta pasākumi iekšējo ūdeņu akvakultūrai.</p>
<p><i>Nepieciešamā Latvijas rīcība</i></p>	<p>1. Zemkopības ministrijai aktīvi piedalīties Prezidentūras organizētajās diskusijās par KZP reformu visos līmeņos, aizstāvēt Latvijas intereses.</p> <p>2. Ciešā saziņā ar nozares pārstāvjiem izstrādāt un iesniegt MK apstiprināšanai pozīciju par iespējamām KZP reformas variantiem pēc Komisijas priekšlikumu publicēšanas.</p> <p>3. Aktīvi skaidrot Latvijas intereses dalībvalstu diskusijās un saziņā ar Komisiju.</p>

Iesniedz: ārlietu ministrs

M.Riekstiņš

Vīzē: valsts sekretārs

A.Teikmanis

28.01.2010. 13:27

15643

L.Kalēja

Tālr. 67016335; Fakss: 67284621

E-pasts: linda.kaleja@mfa.gov.lv